

20/190

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } డిసెంబరు 1927-వ సం॥ జూలై నెల 4-వ తేది సోమవారము } No. 80
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభువామనంబత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ పంచమి. } సంచిక ౮౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే జేలకునేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పొట్ట
తావును, పార్శ్వపునొప్పుల తారదోలును,
పోట్లబొగ్గును, బెఱుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గుల తగ్గించును,
దరదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
శక
249, ఫ్రీరీడ్డు, ఫోర్టు, బాంబాయి.

ఏలాటి నష్ట కష్టములులేక లాభకారయైన దుకాణమందే

మీ లావాదేవి యుండవలెను!

(4)

అట్లు చేయగోరినచో తప్పక ఈ దిగువ వివాసమునకే రండు

సవరం బంగారుకు, సీమవెండికి పూచీ నివ్వబడును. లేని వగలు సకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును. మీకెట్టి కష్టము నుండదు. బీదలు,
తంతివిలాసము } ధనవంతులను వ్యత్యాసము మాకు లేదు. ప్రజలందరికిని సౌకర్యము కలిగించుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము. } తెలిఫోను
"ఉమ్మిడియార్" } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల రత్నము 25, చై నాబాబురోడ్డు, మద్రాసు. } నెం. "2802"

ప్రకటన

గొప్ప తగ్గింపురేట్లు! డైలు 1-కి 4 వైసలు!! రైలురేట్లుకు సమానము!!

శ్రీ సీతారామాంజనేయ మోటారుసర్వీసు
తాడేపల్లిగూడెం

S. R. A. M. Bus Service
Tadapalligudem.

ఈ సర్వీసువారు 27 మంది కూర్చోవలసిన వెలగలిగిన ఇటాలియన్ ఫేయట్ బస్సులను రు 50000 లను ఖరీదుచేసి నడిపించెదరు.

ప్రజలకు లాభకరమైన ఏర్పాటు సమకూర్చు నుద్దేశించి కౌన్సెల్ టిక్కెట్లు ప్రతిప్రయాణికుడును, వారి కుటుంబసభ్యులుగా సంవత్సరం పాడుకునను,
అనగా మార్చి 31-వ తేది 1928 సం॥ వరకును మెంబరుగా చేరి ఉపయోగించుటకు ఇవ్వబడును.

(A) ఏ, ఫాగము మెంబరు టిక్కెట్టు సాలు 1 కి రు 10-0-0. అట్టి టిక్కెట్టుకొని మెంబరుగా చేరువారికి, సంవత్సరములోపల రైలుప్రయాణము మాబస్సులలో ప్రయాణము
చేయువారికి మైలు 1-కి మొదటితరగతికి 0-0-7 దబ్బిడిలు, రెండవతరగతికి మైలు 1 కి 0-0-4 దబ్బిడిలు చొ॥ చార్జీ వసూలుచేయబడును.

(B) బీ, ఫాగము కౌన్సెల్ టిక్కెట్టు సాలు 1 కి రు 5-0-0 లు. అట్టి టిక్కెట్టుకొని మెంబరుగా చేరువారికి, మైలు 1 కి మొదటితరగతికి 0-0-9 దబ్బిడిలు, రెండవ
తరగతికి 0-0-6½ చొ॥ చార్జీ వసూలుచేయబడును.

A or. B. ఏ, లేక. బీ, కౌన్సెల్ టిక్కెట్టుకొనువారి కుటుంబమునకు లేక స్నేహితులు, కౌన్సెల్ టిక్కెట్టు అధికారముతో,
మొదటితరగతికి 9 దబ్బిడిలు, రెండవతరగతికి 0-0-7 దబ్బిడిలు చొ॥ చార్జీ వసూలు చేయబడును.

టిక్కెట్టు 1927 సం॥ జూలై నెల 1 వ తారీఖు మొదలు యీ దినవ నడుపారించినచోట్ల మా కంపెనీవారు నియమించిన ఏజెంట్లు లేక మాకంపెనీ స్టాంపులను అమ్మబడును.

తాడేపల్లిగూడెం మా పాడే ఆఫీసులోను, గణపవరం, భీమవరం, ఉండి, వీరవావరం, పాలకొల్లు, అత్తిలి, మాడుకేరు, ఆనెలు, అనులాపురం, ఏలూరు-లోను అమ్మబడును.

ప్రతిరోజు మా కారులలో ఆంగ్లప్రతిక, హిందూప్రతికలు మా మెంబర్లకుమట్టుకు నమ్మబడును.

N. B మెంబర్లు కానివారికి మామూలుగా మైలు 1 కి 0-1-0 చొ॥ మొదటితరగతికి 0-1-6 చొ॥ ఎనూలుచేయబడును. టిక్కెట్టు ముందు మెంబర్లకు యిచ్చిన తరువాతను
చొ॥ టిక్కెట్టు మెంబర్లు కానివారి కివ్వబడును. వివాహోది యితరసమయములందు మెంబర్లు ముందుగా తెలిపిన పింజూలదిన మైలు 1 కి రు 1-0-0 చొ॥ చార్జీ చేసి పట్టయిచేయబడును
మా రైలుస్టేషన్లలోను ఫలములో కొరవారికి పట్టయిచేయబడును. ఇట్లు విన్నవించు : ధేయుడు.

కే॥ లింగస్వామి, ప్రొ॥ ప్ర॥ యి॥ లు॥

తెండ్రు నోటిను

1. తిరుమల దేవస్థానమునకు నూతనముగా తయారుచేయించిన కొయ్యకల్పవృక్షవాహనమునకు వెండిరేకులతో కవరుచేయుట యెప్పిమేటు వుజ్జయింపు మొత్తం రూ. లు 22000 గల పనికి 1927 సం॥రం ఆగష్టు నెల తే 1ది సోమవారం సాయం కాలం 5 ఘంటలకులోగా నీట్లు తెండ్రు యీ కింద కనినవారివల్ల పుచ్చుకోబడును

2. తెండ్రు తిరుపతిలోవుండు తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానం శ్రీ విచారణకర్తలవారికి పంపుతూ “కల్పవృక్షవాహనమునకు వెండిరేకులు తాచడంపనికి తెండ్రు” అని తెండ్రు కవరుమీద వ్రాయవలసినది

3. శ్రీ తెండ్రుతో ధరావత్తు రూ. లు 100 చూపాయలుగాగాని నోట్లుగాగాని పంపుకోవలసినది. తెండ్రులపై తీర్మానపుత్తరువు అయినపిమ్మట మంజూరు కాని తెండ్రుదార్లయొక్క పైకం వాపస్సుయివ్వబడును. పంపిణీన డిపాజిట్టుమొత్తం తిరుపతి దేవస్థానం సబ్ కలెక్టరీలోగాని లేక పోస్టుద్వారా యిన్ సూరుడుగాగాని పంపుకోవచ్చును.

4. కారణములను తెలుపకనే తెండ్రును త్రోసి వేయుటకు శ్రీ విచారణకర్తలవారికి అధికారం కలదు.

5. మంజూరు అయిన తెండ్రుదారుడు 12 అణాలు ప్లాంపు కాకితముతో పని క్రమముగా నెరవేర్చుటకు అమ్మపారములో కనిన నిబంధనలకు వొప్పుకొని తెండ్రుల మంజూరు పుత్తరువును తమకు చేరినవకవారంలోగా అగ్రిమెంటు వ్రాసి యివ్వవలసింది. అగ్రిమెంటు వ్రాసియిచ్చిన వకవారంలోగా పనిని ఆరంభించవలసినది.

6. యీకాంట్రాక్టును యితరులకు లోగుత్తుకు యివ్వకూడదు.

7. అయిదవ ప్యాచలో కనిన ప్రకారం నెరవేర్చుటకు తప్పినంతట తెండ్రుదారుని జవాబు దారిపై మరుయేలం వేయడమేగాక డిపాజిట్టు మొత్తము జమపెట్టుకోబడును.

8. సదరు పనికి వెండిరేకులు వేయించడమున్నూ కొన్ని భాగములలో బంగారుమలాం చేయించడమున్నూ కలిగివున్నది. వెండిపనులకు కావలసిన వెండిన్ని మలాంపనులకు కావలసిన అపరంజి జంగారున్నా దేవస్థానంనుండి సప్లయిచేయబడును. యీక్రింద కనిన పనులకు తెండ్రుదారుడు కోరుకేట్లను విశదముగా దెలుపవలసింది.

1. వెండి రేకులతో సాధా వక్షాపనులకు ఛేదారం సహా 24 తులములు గల కేరు 1 కి తెండ్రుదారుని రేటు.

2. వెండి రేకులతో బిశేష పోగరపనులకు అనగా ఆకులు పుష్పములు ఫలములు పక్షులు బొమ్మలు పైకవచములు వగైరా 24 తులములు గల కేరు 1 కి ఛేదారం సహా రేటు.

దేవస్థానం నుండి యివ్వబడు అపరంజి బంగారుతో మలాంచేయుటకు కావలసిన మలాంరేకులు తయారుచేయడం, ఛేదారం సహా వరహా వకటికి రేటు.

బంగారు మలాంరేకులతో టేపు వరుసలు మలాంచాయను ప్రపయోగపరచిన మలాంరేకులకు వకహా వకటికి రేటు.

దేశోద్ధారక ఆంధ్రభాషానిలయము

కుక్కునూరు (నిజాం)

ఈ సంవత్సరమున శ్రీయుత నాదెళ్ల పురమత్తమకవి గారు, యోగి టి వి నారాయణరావుగారు, శ్రీయుత బుక్కపట్టాము రామానుజయ్యగారు ఉచితముగ తమగ్రంథముల నిండులకరింపజేసిరి నిలయారంభమునుండి ఆనేకగ్రంథముల నొసంగుచు నిలువపెడ గాదాభిమానమును వెల్లడించుచున్నట్టియు విద్యాధిపతికా సంపాదకులు నగు శ్రీయుత వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు ఈ సంవత్సరమున 20 గ్రంథముల నంపి తమ విద్యాధిపతికా సహాయముకూడ యొసంగి మా ప్రయత్నముల యొడ మిగుల సానుభూతిని జూపుచున్నారు బొంబాయి లెలుగుసమాచార పత్రికాధిపతులు తమయుగాదిసంచిక నొసంగి యున్నారు పత్రికాధిపతులచే నూతనముగ సభిగ్రామోపాధ్యుడు దక్షిణాంధ్రపత్రిక, కవిరత్న, బ్రహ్మభారతి, సమదర్శిని, ఆయుర్వేదపత్రిక, విద్యాధి, వైవచూరిణి, ప్రాథమికవిద్య దివ్యజ్ఞాన దీపిక రంగూన్ ఆంధ్రపత్రిక ఉచితముగ నొసంగబడినవి వీరల కైరళి మా కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నాము. వీరల సహాయప్రోత్సాహములచే యీ సంస్థానాంధ్రోద్యమము నూతనవికాసమును గాంచగలదని యాసించుచున్నారము కొవ్వర పాలెం వెంకటరమణ అండు కొవ్వర శ్రీయుత అయినారపు సుందరరామయ్యగారి గ్రంథముల నన్నిటిని చాల తక్కువవెల కిప్పించియున్నారు. గ్రంథకర్తలు పత్రికాధిపతులెల్లరు సోదరాంధ్రుల యభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండెదరు గాక.

కొ. వెం. రా. ల. నా. శర్మ

కార్యదర్శి

యీపని తిరుపతిలో జరుపవలసినది. యీ కాంట్రాక్టుకు సంబంధించిన యితర కక్షాడికలు వగైరాలు తిరుపతి దేవస్థానం కచ్చేరిలో తెలుసుకొనవచ్చును.

తిరుమల తిరుపతి వగైరా దేవస్థానముల ఆఫీసు, తిరుపతి శ్రీ మహాంతు ప్రయాగదాసుజీ విచారణకర్త తే 27-6-27 డి.

కాకినాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

నల్లమందు అమృతము పరిశోధన

నాగపుర నగరమున నల్లమందువాడుక అభివృద్ధియైనందులకు కారణముల నారయుటకును, అవాడుకను తగ్గించుటకు ఉపాయముల తెలుపుటకునుయెట్లబ్రో ప్రోవిన్సెన్ గవర్నమెంటు యీమధ్య నొక కమిటీని నియమించెను. ఈ చెన్నరాజధానిలో సముద్రతీరపు పట్టణములలో కాకినాడ-నల్లమందువాడుకలో కాకపోయినప్పటికిని, నల్లమందు అమృతములో ఆగ్రసానము వహించుచున్నందున సెంట్రల్ ప్రోవిన్సెస్లో చేసినప్రకారముగా ఒక కమిటీని పెట్టవలసినదని తూర్పుగోదావరి జిల్లాసంఘము గవర్నమెంటును కోరియుండెను

తుల్యభాగ డ్రెయిను

గోదావరి తూర్పు డెల్టాలోని పెద్దమరుగుకాలువలలో తుల్యభాగ ఒకటి అది కాకినాడ కోరంగిమధ్య ఒక ఉప్పుకాలువ గుండా సముద్రమున కలియును. తుల్యభాగ ముఖద్వారము పూర్తిగా దిబ్బవేసికొని పోవుటచేత దానిని ఉచితస్థితియందు పెట్టుటకు చేయబడిన ప్రయత్నములు నిష్ఫలములయ్యెను అందువల్ల దానిని కోంగనదిలోనికి వరల్పుటకు ప్రపోజల్ను చేయబడినది కాకినాడ సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరు పంపిన లెవెల్సును బట్టి యీప్రపోజల్ జయము గాంచదను అపనమ్మకముతో నూపరిం బెండింగు ఎంజినీరు రెండు నిర్ణీతస్థలములందు స్పెక్యులెషన్లు సరిగా నీటిమట్టములు చూచి, వరదవచ్చినప్పుడు నీటిమట్టము లెంత ఎక్కువెయ్యుండునో వాటిని కనుగొనుటకు గాను పరిశీలించి, ఆ వివరము లన్నిటిని తనకు పంపించవలసినదని సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరును తిరుగ సంజాయిషీ కోరెను. కోరంగి నదిలోకూడ వరదమట్టముల గుర్తించుటకు గాజెన్ యేర్పాటుచేయబడినది ఇదివరకు కొలతలు తీసికొన్నతరువాత చెప్పదగినంత వరదలు లేనికారణమున యీసంవత్సరమున వరదకాలమున ఫెరిశికింపబడును శోపిణి యంతకు తేలికవిషయమేమిటి ఇంక కొంతకాలమువరకు తూర్పు డెల్టాలో పంటలకు వరదదెబ్బలు తప్పవు. తూర్పు యొక్క కష్టము బాధ యధాప్రకారమునకు లోప నుండదు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వార్తలు

జిల్లా మహాజనసభ

జిల్లా ఆఖరువారములోగాని ఆగస్టు మొదటివారములోగాని యీ సభను జరుపుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. నిడదవోలు తాలూకావారు యీసభను పిలుచుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి.

కాంగ్రెసు పని

ఇంతవరకు యింకను మొదలైన చురుకుగా చేర్చింపుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నట్లు కన్పిస్తుంది. జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శులు యీనెలలో జిల్లాలో పర్యటనమొనర్చి యీ ఏర్పాట్లు గావించుటకు ఏర్పాట్లుచేయుదురని తెలియవచ్చుచున్నది.

ఖద్దరు అభివృద్ధి

ఇదివరలో యీ జిల్లాలో 13 ఖద్దరు నిలయములు పనిచేయుచున్నవి. ఇవిగాక పాలకొల్లులో శ్రీమత పెన్నెత్తు బాపిరాజుగారు (యదివరలో ఖిమవరం తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు. యిప్పుడు నరసాపురం తాలూకాబోర్డు సభ్యులు) నొక ఖద్దరు వస్త్రాలయమును స్థాపించిరి. ఈ వస్త్రాలయమును అభివృద్ధిపరచు బాధ్యత నరసాపురం తాలూకావాసులపై యున్నది. శ్రీ బాపిరాజుగారు స్వంత ధనముతో యీ ఖాదీ వస్త్రాలయమును జరుపుటకు ప్రోత్సహించినారు.

తాడేపల్లిగూడెంలో కూడ నొకదానిని స్థాపించుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవని తెలియవచ్చుచున్నది.

స్థానిక సంఘములు

జిల్లా పార్టీ మంత్రులు ఎన్నికలలో జయమొందిన అభ్యర్థులను నామినేషనులలో వదిలివేయుట తటస్థించినది. అట్టివారిని యీసభలో ప్రతిపక్షమువారు మరల బోర్డుల పునర్నిర్మాణములో నామినేషను చేయుట కొంతవరకు ధైర్యము అవలంబించినట్లు కనబడుచున్నది.

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా బోర్డులో అన్యాయముగను అకాన్స్టిట్యూషను జరిగిన జిల్లాసభకు శ్రీ శిరిగినేడి నుబ్బారాయణుడుగారి అధ్యక్షుని ఎన్నికను ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి.

జిల్లాబోర్డు హిందీవిద్య

హిందీభాషను నూర్జుత పైనలులో 'శి' గ్రూపులో నేర్చుకొన వచ్చునని ప్రభుత్వమువారు ఆర్డరును పంపిరి. ఈ జిల్లాబోర్డు నూర్జుతను వచ్చియుండును మహాత్మాగాంధీ గారియొక్క హిందీభాషా ఆశయము వృద్ధిబొందుచున్నదనియు హిందీభాష అగత్యమును ప్రభుత్వమువారును గుర్తించిరి ఇందువల్లనే తెలియచున్నది. ఈజిల్లా బోర్డులో యంతవరకు 3 హెన్రీగల్ గలవు యందు హిందీభాషను నేర్చుటకు జిల్లాబోర్డు తన శ్రద్ధను తీసికొని జాతీయసభాతీర్థావమును ప్రజాభిప్రాయములను ఆచరణలోనికి తప్పక తెచ్చునని ఆశయము. పాఠశాలలోని ప్రధానోపాధ్యాయులును జిల్లాబోర్డువారును యీభాషయొక్క అగత్యమును గూర్చి ప్రబోధముచేసి విద్యార్థులు ఎక్కువగా యీభాషనే అభ్యసించుటకు కృషి సలుపుదురగాక.

నెల్లూరుజిల్లా బోర్డువారివలెనే రాత్తు నేతపరిశ్రమను గూడ ఆచరణలోనికి తెచ్చెదరు గాక!

(స్వర్ణవిలేఖరి)

Accountancy.

London Diploma Courses in Acc 6 by Post. Apply Prospectus. C. C. Education 3691 P. O. Junnar 5, (POONA)

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించి 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 వై ప్రతి ప్రశ్నకు రూ. 0-0-0. వి. సి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకొనుటకు తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ జ్యోతిమాలయము, తిరువల్లి.

ఆయుర్వేదాపథ రత్నాకరము

చరక చికిత్సా సాహాయ్యము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 2046) దాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిగారి, బెజవాడ.

ఇంగ్లండు రషియా సంఘర్షణము

భారతదేశమునకు కలుగు నష్టము

జర్మనీదాసు మెహతాగారి అభిప్రాయము

ఇంగ్లండునకు సోవియటు ప్రభుత్వమువారికి సంఘర్షణ మేర్పడుటచే భారతదేశమునకు కలుగు నష్టముగరించి ఒక పత్రికాప్రతినిధి ఇంగ్లండునందున్న భారతకానసనభ్యులగు జర్మనీదాసు మెహతాగారిని ప్రశ్నింప, వారీక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

రషియాకును ఇంగ్లండునకు సంఘర్షణ మేర్పడుటచే భారతదేశమునకు కొన్నిచిక్కుల తేర్పడగలవు. భారతదేశమున సైనిక ఖర్చులు ప్రతిసంవత్సరము అధికమగుచున్నది. విదేశీయులు భారతదేశముపై దాడి వెడలెదరేమో యని ప్రభుత్వమువారు యుద్ధకాలమునందువలె గొప్ప సేనలను భారతదేశమున పోషించుచున్నారు. 1924 సంవత్సరముననుండి వాజిస్థానమున కొట్టకొలసి ధనము వ్యయపరచుట కిదియే కారణము చెప్పబడుచున్నది. ఇప్పుడు రషియాలో విభేదము ఏర్పడుటచే భారతదేశపు సైనిక ఖర్చుల నింకను అధికముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారికి చక్కని అవకాశ మేర్పడును. (ఫీ. వెన్)

23 ఏండ్ల యువకుని ఆత్మహత్య

ప్రపంచబంధములనుండి విముక్తుడగుటకే

బొంబాయి జూలై 2:— ఏయుద్దేశములేకుండ ఆత్మహత్య గా విచారించిన యొకయువకుని విషయము తెలియవచ్చినది. యం. డి. మాడాగూర్జిగారు విల్సన్ కళాశాల విద్యార్థి 23 ఏండ్ల యువకుడు నల్లమందు తిని రెండు తరములు కారోవరుకు, స్నేహితులకు వ్రాసి మరణించెను.

స్నేహితులకు వ్రాసినయు తర మందిల్లున్నది. "నేను మీకు గలిగించిన కలవరమునకును శ్రమకును తుమింపవలెను. ఇంతంతదరగను అకస్మాత్తుగను ఖండితముగను మర్యాద పీనముగను ఏల ఆత్మహత్య గావిచుకొనెనని యడుగుదురు. కాని ముందొకప్పుడు మీరు తృప్తులగుటకు సమాధానమిచ్చెదను."

కాకొనరుకు వ్రాసినదానిలో నేను నల్లమందుతిని-ఇట్లు నిశ్చయించుటకు గారాము నేను మోసపడేవానిమొదట ననుభవించెను

ఆత్మహత్యయని పంచాయితీ తీర్మానించెను. (ఆ. వె.)

తుమ్మపూడి.

జూన్ 30 వ తేదీని తుమ్మపూడి గ్రామం పోస్టల్ ఇన్స్పెక్టరుగారు విచ్చేసి జూలై 1 తేదీని బ్రాంచిపోస్టు ఆఫీసు తెరచి యున్నారు ఈ తేదీనే శ్రీ సీతారామ భక్తసంఘ ఆఫీసువద్ద యువకులెల్లరు కూడి టిప్పాడ్రి చేసుకొనిరి. తదుపరి పుస్తక భండారము నెలకొల్పుటకై ఒక బిల్డింగు కట్టించు నిమిత్తము చందాలు వసూలుచేయవలయునని తీర్మానించుకొనిరి. తుమ్మపూడిలో ఎక్కువవిద్యార్థిభాగము విద్యార్థులు నుండియు తగిన పరనాలయభవనము నిర్మించలేకుండిరి గ్రామస్థుల సహాయము యువకులు కొర దలచుట చాల శుభకూచకము. ఇందులకై గ్రామస్థులెల్లరు గ్రామసొమ్మును ఇచ్చి పరనాలయ భవనమును త్వరలో నెలకొల్పవలయుత్తింజ ప్రార్థించుచున్నాను.

సంజీవరాయణం

నాటకసంబంధ వస్తువులు

మా వద్ద నాటకసంబంధమైన సీనులు డ్రస్సులు టోప్స్ నులు, ముఖమునకు వేయు పుడర్లు ఆల సర్జనముగా దొరకును. క్యూట్ లాగు కావలయు వాడు 1/2 అణా తరల విల్ల పంపిణీ క్యూట్ లాగు పంపబడును.

K. NATHAMUNI & Sons,
No. 167, China Bazaar Road, Madras

తిలకు విశ్వవిద్యాలయము

పట్టప్రదాన మహోత్సవము

పూనా, జూలై 1:— తిలకు విశ్వవిద్యాలయపు పట్టప్రదాన మహోత్సవము నేటిదినము జరిగినది. విశ్వవిద్యాలయపు వైసు చాన్సలరు సి. వి. వైద్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. 14 ప్రతిష్ఠాపనలు విశ్వవిద్యాలయమునకు చేరియున్నవి. మొత్తముమీద 1200 మంది విద్యార్థులు శిక్షణందు చున్నారు. డాక్టరు మాంజిగారు పట్టభద్రులకు హిత మొసగుచు విద్యార్థుల ఆత్మగౌరవమును కాపాడుకొనుచు దేశగౌరవమును సంరక్షించుచుండ వలయుననియు, మోక్ష సంపాదనాభిలాష యే విద్యకు ఆవర్యముగ నుండవలయుననియు చెప్పిరి.

(ఫీ. వెన్.)

రిసాలా వర్తమాను కేసు

జూలై 5 వ తేదీన విచారణ

సిన్హ జూలై 2:— పంజాబు ప్రభుత్వము జిల్లాన్యాయాధికారినుండి హైకోర్టునకు మార్చువలసినదని కోరిన రిసాలా వర్తమాను కేసు సందర్భమున కోర్టుమార్చువలసినదను ధర్మాస్తు లాహోరు ప్రధాన న్యాయమూర్తి విచారించి ముద్దాయికి 5 వ తేదీలోపుగ ఏల దానిని హైకోర్టుకు మార్చరాదో తెలుపు కొనవలసినదని నోటీసు జారీచేసెను. ఆర్జీంగు ప్రధాన న్యాయమూర్తి ఈ ధర్మాస్తును జూలై 15 వ తేదీన విచారించు నని తెలియచున్నది. (ఆ. వె.)

బందిపోట్లను పట్టినందులకు

బహుమతి

గ్రామస్థులకు సంభర్తరపుభూమి పన్ను రద్దుచేయుట

లాహోరు, జూలై 2— రావల్పిండి జిల్లాలోని నాడాకమాల్ గ్రామస్థులు కాహూలా ఇవారా ఆర్డరు సాయుధులైన బందిపోట్లు సాహసజాగరి యింట ప్రవేశించి స్త్రీజనమును హింసించి నగానాణెము దోచుచుండ పైర్రవ్వుతో వారిపైబడి ఇరువురను పట్టుకొని నందులకు ఆ గ్రామస్థులకు 1927 సంవత్సరపు భూమిపన్ను రెవినును నిచ్చిరి. నలుగురు మహమ్మదీయ గ్రామస్థులకు అరయెకరము చొప్పున నిచ్చిరి జిల్లాబోర్డు ప్రత్యేక సమావేశమందు డిప్టీ కమిషనరు పీటిని ప్రకటింపగా కమిషనరు బహుమతుల పంచి యిచ్చెను. (ఆ. వె.)

పోలీసువానిపై తిరుగుబడుట

లాహోరు జూలై 2— ఇదివరలో పోలీసువానిపై తిరుగుబడినందులకు విచారింపబడుచున్న ముగ్గురుమహమ్మదీయ ముద్దాయిలు జైలులునుండి కోర్టునకు గొనిపోవుచుండ తిరిగి పోలీసువాని నెదిరించి కొట్టిరి. గొలుసులనుపట్టుకొనినపోలీసువారిని లాగివేసిరి. తదుపరి గోడలపై మోడుకొనయత్నించిరి. పోలీసులకేలిడి గోడలపై తలలు బద్దలుకొట్టుకొనకుండ చేసిరి ముగ్గురైనను 333 ను ఇరువురుపై మాత్రము 332 కూడను ప్రయోగింపబడెను. (ఆ. వె.)

భీష్మ బండ్:— సీత పోయిన పిర్యమును గట్టిపరచుటకు లోక ప్రసిద్ధి కెందినది. స్వత్తుమందుగాని మూత్రముతోగాని పిర్యము సలితముగనున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును. ముసలితనమున్న సభ్యునికత్యమును తొలగించి యౌవన మొసంగును. ఎంతబలహీనుని కయినను రెండుగంటలలో నరములకు బలము నిచ్చి సంసారసుఖము అనుభవించునట్లు చేసి సంతాన వంతులుగ జేయును. ఉత్తరముల రహస్యముగా నుంచబడును. 20 మాత్రలు సీ. 1. 1/2-2-0-0. వి. సి. చార్జి వేరు.

ఆర్య వైద్యశ్రమం,
159-1127 శ్రీ బైరాగిమఠం వీధి, మదరాసు.

ఫార్వర్డు పత్రిక దేశబంధుత్వసంచిక

నాయకుల సందేశములు

(ప్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, జూన్ 30:— ఫార్వర్డు పత్రిక కేపటిదినము ప్రకటించు దేశబంధుత్వ సంచికలో మహాత్మా గాంధీ, లాన్సు డేరీ, పి. థెన్నరు, బ్రాక్స్, అర్థరు పాన్సీ మొదలగు నాయకులు తమ సందేశములను తెలిపెదరు.

మహాత్మాజీ

“దేశబంధుత్వజేసిన త్యాగమునకును స్వరాజ్యమునకును మన మధ్య లమని జాతీయనిర్మాణము వల్ల మనము చేసినపనిని శాంతి జూడవలెను. ఖాదీకంటె మంచివినియింకొకటి కనబడు ఎరకు అదియే ప్రస్తుత మందరికిని సర్వసమ్మతమైన నిర్మాణ విషయముగా కనబడుచున్నది. ఖద్దరును ధరించుటయు నూలునడుపుటయు మనము న్యూనతగా యెంచి మన ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరములని తలంతుమేని దేశమాతకు మనము పుత్రుల మనిపించుకొనజాలము” అని గాంధీమహాత్ముడు తెలుపుచున్నాడు.

లాన్సు డేరీగారు

జార్జి లాన్సు డేరీగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— “బ్రిటీషు ప్రజలను భారతదేశ ప్రజలను సామ్రాజ్య కాంక్షయను బంధనలచేగాక సహకారపు బంధనలచే కట్టువడి బ్రిటీషు ఇండియాన్ కామన్వెల్త్ స్థాపితమై అందుగల సర్వజనులను సమానమైన హక్కులను లభ్యపించుచుండెడికొకట నేను చూడగోరుచున్నాను. అప్పుడుగదా సామ్రాజ్య కాంక్ష అంతరింప గలదు.”

థెన్నరు బ్రాక్స్

పి. థెన్నరు బ్రాక్స్ గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— 1929 సంవత్సరము సమీపించు చుండుటచేత మాతనరాజ్యాంగ విధానముగూర్చి హిందూదేశములోని వివిధ పక్షములవారికిని బ్రిటునందున్నవారి స్నేహితులకును ఒక విధమైన యొడంబడిక యుండుట విశిష్టము. సుభాష్ చంద్రబోసు విడుదల చేయబడినందుకు మనము విక్రీలీ సంతసించుచున్నాము. తరువాత ఎంతో రాజకీయ వైదిలందరును విడుదలచేయబడుటచేగాక బెంగాలు ఆర్మీ నెస్టు మొదలగు నిర్బంధకాపనముల తొలగిపోవలసియు మన మెదురు చూచుచున్నాము. హైందవ ప్రజలు రాజకీయముగా తమ స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుకొను లక్ష్యముగా ఆర్థిక సాంఘిక స్వాతంత్ర్యమునుగూడ సంపాదించుకొనవలెననియు కాంగ్రెస్ న్యాయములమీద ఆధారముచేయబడిన అంతర్జాతీయ సాంఘిక నిర్మాణమును గావించుకొనుటలో విశేషప్రజలలో విశ్వమయ్యెదరనియు ఆశించుచున్నాము.

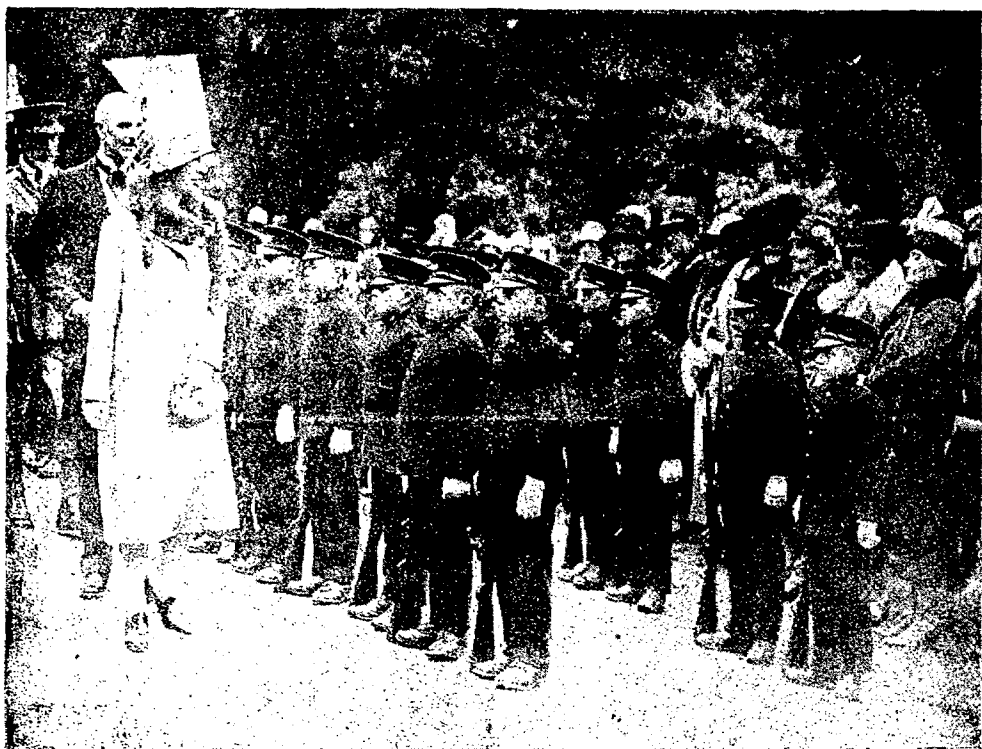
అర్థరు పాన్సీ

“మీరు బాంబేయులు మీ పరిశితులభివృద్ధి గాంచుటయు అంతర్జాతీయముగా శాంతిని సులభపెట్టుటమీద ఆధారపడియున్నది. అన్ని దేశములలోను ప్రభుత్వమువారు తెచ్చునట్టి యుద్ధములను, తమకేమైనను సంబంధించకపోయినను తెలియకపోయినను ముచటినుండి తుదివరకు బాధపడవలసినది పని వాల్చే ప్రభుత్వమువారు తెలివితెచ్చుకొని యుద్ధములు తెలివితేనిపపలనియు క్రూరములనియు నివ్రయోజనములనియు నిర్ణయించు పరకు మీరు తాళజాలరు. దానితో తన కేమాత్రమును సంబంధములేదని ప్రతివ్యక్తియు నిర్ధారణజేసుకొనవలెను. గ్రేటుబ్రిటునుందు 120,000 ప్రజలు యుద్ధమునకు సహాయముచేయగూడదని నిర్ధారణజేసుకొనవలెను హిందూదేశములోనుండు పనివాండ్లు గూడ వారికి అనుసరింతురగాక” అని అర్థరు పాన్సీగారు వ్రాయుచున్నారు.

నాకోడి సాంవత్సరికోత్సవము

కరాచి, జూలై 1:— సానిక కాంగ్రెసు సంఘమువారు దాదాభాయి నాకోడిగారి సాంవత్సరికోత్సవము నేటిదినము జరిపిరి. ఈసందర్భమున జరిగిన పౌరసభయందు స్వామి సత్యదేవుగారు ప్రసంగించుచు విద్యావంతులే నిజమగు జాతీయతాభావమును గ్రహింపజాలవన్నా రనియు స్వరాజ్యముకొరకు వ్యక్తిసంఘాలభిములను పాటించవలెననియు జాతీయతయనియు ఈసందర్భమునే నాకోడిగారు తనజీవితమున ప్రకటించినయియు పి.సి.

(ప్రీ ప్రెస్)

(నెంట్రో న్యూస్)

బాలురకు సైనికశిక్ష గట్టుపాఠశాల

కెంటన్ న్యూపోర్టు మార్కెట్టు ట్రయినింగు స్కూలువారు మేరీరాకుమార్తెకు స్వాగత మొసగుట. ఈపాఠశాలయందు బాలురకు సైనికశిక్ష గట్టుపబడుచున్నది.

విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయము

నైజాముగారు తుర్రాప్రములు విరాళ మొసగుట హైదరాబాదు, జూలై 2:— నైజాముగారు విశ్వభారతి విశ్వవిద్యాలయమునకు భూరూప్యములు విరాళ మొసగిరి. విరాళమునకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు ఇస్లామువిజ్ఞానము అభివృద్ధిపరచుట కీమొత్తము వ్యయపరుపబడునని రవీంద్రుడు నైజాముగారికి వ్రాసిరి. (అ. ప్రె.)

బహదూర్ మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు

బహదూర్, జూలై 1:— మొహరంపండుగ సందర్భమున బహదూర్ జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— బహిరంగ పీఠులందెవ్వరును మధ్యాహ్నం 2 అంగుళములకంటె ఎక్కువగా నున్నట్టి బాటీలను తీసుకొనిపోగూడదు. 5 మందికంటె యెక్కువమంది యొకచోట చేరుట అక్రమమనియెంచబడును. గుమ్మములు 4 అడుగుల పొడవు 4 అడుగుల వెడల్పుకంటె ఉండగూడదు. పీఠును కడపటిదినమున 12 గంటలనుండి 6 గంటలలోగా స్నానమాడింపవలెను. చివర కంఠము కాంతముగా నుండవలెననియు అనవసరమైన వర్తమా దీసికొనుట కవకాశమియగూడదనియు ప్రకటన తెలుపుచున్నది. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా రథోత్సవము

కలకత్తా, జూలై 1:— క్రిందటి సాంవత్సరము మాడీ పూరు, చిట్టూరు మొదలగుచోట్ల అల్లరి జరిగినదనియింపారు రథోత్సవము శాంతముగా జరిగిపోయెను. 3 రథములును 500 మంది మనుష్యులు ఊరేగించు ప్రార్థనలసమయముకూడు గావున బాబాలు వాయించు కొనుచు 5 మ 5 మ సీదులు దాటిపోయెను. పోలీసు కమిషనరు సర్ చార్లెస్ గార్బుగారు కాలి నడకను ముందు దారితీయించుచుండిరి. వెంట పోలీసువారు అక్వా రూథులై వచ్చుచుండిరి. గవర్నరుగారి బాడిగాడ్లు గూడ వెంటనుండెను. మొత్తముమీద ఊరలో అచ్చటచ్చట రెండుమందల చోట్లరథములు బయలుదేరెను. కాని యింతవరకును అల్లరు లేచ్చటను జరుగలేదు. అహమ్మదాబాదులో గూడ రథోత్సవము శాంతముగా జరిగిపోయెను. (ప్రీ ప్రెస్.)

పాబ్నా, జూలై 1:— మూర్ఖిలు మజీరుద్దానుఖాను పాటి బుల్లగాడ్లు హిందువులపై ద్వేషము ముడుగునట్టి ప్రచారము గావించుచున్నారని తలుపురు మహమ్మదీయ పెద్దమనుష్యులు కోర్టువారికి తెలిపిరి. (అ. ప్రె.)

లాహోరు, జూలై 1:— 50 వేల రూపాయ లభనా రించినందులకు విచారింపబడుచున్న అలహాబాదు బాంకు ఫ్లో క్వి కాపియరు నేడు 7 ఏండ్ల కఠినమరణమును, 500 రూపల జాల్మనాయు విధింపబడెను. (ప్రీ ప్రెస్)

రాయలు కమిషను

కాంగ్రెసునాయకు లేల మానము

వహించి యున్నారు

అలహాబాదు, జూలై 1:— సంస్కరణముల రాయలు కమిషను నిర్మాణము విషయమై ఏర్పడిన వివాదమునందు కాంగ్రెసు నాయకులు ఎట్టికోక్త్యము పుచ్చుకొనక ఎట్టి అభిప్రాయము తెలుపకుండుట విపరీతముగనున్నది. తీవ్రపత్రిక ఒకసంపాదకీయ వ్యాసమును ప్రకటించినది. (ప్రీ ప్రెస్)

రథయాత్ర

జిల్లా న్యాయాధికారి ఏర్పాట్లు

అలహాబాదు, జూలై 1:— ముందు బాగ్రహా జిల్లా న్యాయాధికారి హిందువుల రథయాత్ర సందర్భమున కట్టుబాట్లు గావించెను. న్యాయాధికారులును పోలీసు ఉద్యోగులును పలువురు ప్రత్యేకముగ నుంపబిరి. ఊరేగింపులు చేయవారిని పిలిచి నిబంధనలు వ్యక్తపరచిరి. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు, జూలై 1:— బెంగాలు నిర్బంధితులను ఇరువురను బెంగాలు ప్రభుత్వము ఫటీగరు తెయిలనకు పంపిరి. (అ. ప్రె.)

పాబ్నా, జూలై 1:— దారి కమలాపుర బండిపోటు ముద్దాయిలకందరకు 7 ఏండ్లనుండి 5 ఏండ్లవరకు శిక్షలు విధింపబడినవి. (ప్రీ ప్రెస్.)

డెక్కా, జూలై 1:— నేటిదినము ఉదయము ఒకవా యువిమానము తొనగరమునకు వచ్చెను. నేటిదినం ఉదయం 6-30 గంటలకు విమానము కలకత్తానుండి బయలుదేరెను. ఈ నగరమునకు వాయించునను వచ్చుట కిదియే మొదటి పర్యా యము. (అ. ప్రె.)

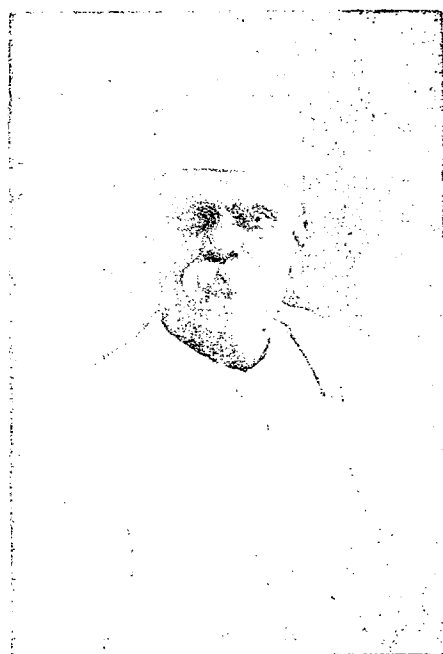
మైసూరు, జూన్ 30:— మైసూరు పత్రికా రచియితులు సంఘమువారు సమావేశమై కర్నాటక పత్రికాధిపతియగు డి. వి. గుండప్పగారిని మైసూరు కాసనస్వయంగ నియమించినందులకు మహారాజగారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు తీర్మానము గావించిరి. (అ. ప్రె.)

వైద్యకళాశాల ధనానవరణము-పోదాలు

కలకత్తా, జూలై 1:— ముగ్గురుసూత్రాలు ఇరువురు నాకర్లు అరెస్టుచేయుటతో సరిపాక వైద్యకళాశాలధనానవరణసందర్భమున పూర్వము పెన్షనరుమస్తాగానన్న ముఖ్లాలు సర్కారుగారి ఇంట్లోదాచేసిరి మేజరు థెనర్ గారు నిన్నటి నుండి కళాశాలను చూచుచున్నారు. (ప్రీ ప్రెస్.)

దక్షిణహిందూదేశభిద్ధుప్రదర్శనము

అందువల్ల నితోడ్పడుచున్నవారు

శ్రీయుత నడింపలి

సంఖ్య రాజుగారు

తూర్పు గోదావరి జిల్లా బోర్డు

సభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి

అనులాపురం, జూలై 4:— జూలై రెండవ తేదిన జరిగిన

రాజమూడి తాటాకాబోద్ధునదేగా నిప్పరైతుడును కాంగ్రెసువాని నాయకులవలనను నడింప నుబ్బరాజుగారు తూగుచు గోదావరి జిల్లాబోద్ధు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఏరికి 12 ఓటువచ్చెను. ప్రజ్వరి మాలాగారికి 8 ఓటువచ్చెను.

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు శ్రీ ముత వారివ నానమ్మ
పురి తహ్శీదారాయణగార్లు జిల్లావిద్యాసంఘమున సభ్యులుగా
నన్న కొనబడిరి (ప్రకీయవలేఖరి తలవార)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ

పట్టదులు

ఇండియన్ సివిలు సర్వీసు: రీక్షను తగరా?

నంద్యాల, జూలై 2 :— ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయములో

కృతానుభవైక వృద్ధులను ఇండియన్ సినిమా సర్వీసు ప్రజాక
పక్షము రానిశురని మొన్నటి నాడు పెంటు బాబ్ నెజులూ
ప్రకటించినది. బాబ్ నెజులూ యీ వృద్ధులయ
వృద్ధులనికొక యొక గొప్పకృత్యము. నేను చేసినది తప్పునా
నాం దేవుడును తీర్చులయో లేదును ఆంధ్రవికృత్యాలయ
వృద్ధులను మాత్రం ఆట్టి యొక గృత్య గతినింబుకై పెంటునే తన
సర్వ దీనుకొనులయో చెడుచా న్నెలరును తదితర
సంబంధమును చేయవలసియున్నది. (సర్వవికృతికంఠి

టూరిఫ్ బోర్డు

పిల్లలంక, జూలై 2:—జూలై 4 వ తేదీన హోంపే పరు మాన్యుఫ్యాక్చరు కంపెనీ ప్రతినిధి డబ్ల్యు. యచ్. బాట్లీ గారి సాక్ష్యమును తీసికొందురు. పత్రికల కుపయోగించు కాగితములపై దిగుమతిపన్ను తగ్గియుపయోగమొనర్చునగుదురు.

నైజాముగారి విరాళము

హైదరాబాదు, జూలై 2:—నై జాముగారు లక్ష్మీ
గానకళాశాలకు పదివేలరూప్యములు విరాళ మొసంగిన వా
ద్యారతుపంధిపరకు మరిరెడదే డు సహాయ మిచ్చుట కంగీ
కరించిరి. (ఆ. పే.)

బెంగుళూరు ఖాదీ ప్రదర్శనము

గాంధీమహాత్ముడు మరల కార్యరంగములోనికి దిగుట

జూలై 3-వ తేదీన గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణభారతీయ ఖాదీ ప్రదర్శనపు ప్రారంభమహాత్మ్యమును జరిపిరి. మహాత్ముడు పర్యవేక్షించుచుండ ఈ ఛాయాపటము గ్రహింపబడెను. ఇందు మహారాజుగారి కార్యదర్శి సర్ ఛార్లెసు టాడ్ హంటరుగారు, దివాను మీర్జా యస్మాయిలుగారు, పండిత మాళవ్యాగారు, మైసూరు ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రముఖులు నున్నారు.

దక్షిణభారతీయ ఖాదీ ప్రదర్శనము

గాంధీమహాత్ముడు బెంగుళూరులో ప్రారంభించుట

సర్ ఛార్లెసు టాడ్ హంటరు, మీర్జా యస్మాయిలు (మైసూరు దివాను)గార్లు మున్నగు సంస్థానాధికారులు పెక్కుమంది వచ్చిరి

సభకు వేలకొలదిమంది ప్రేక్షకులు వచ్చిరి

సన్న (3 తేదీ ఆదివారము) ఉదయమున బెంగుళూరు లో జాతీయోత్సవ పాఠశాలలో గాంధీమహాత్ముడు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించెను. తాత్కాలికముగా వేయబడిన శిలీసా (డెరా) లో నీయత్నము జరిగినది. బెంగుళూరు మైసూరు నగరములనుండియు సమీప గ్రామములనుండియు వేలకొలదిగా ప్రజలు వచ్చియుండిరి. చాలమంది నారీమణులు మైసూరుసంస్థాన కోస్తా లో దోస్తానులు ను గూడ వచ్చియుండిరి. దివాను మీర్జా యస్మాయిలు, మహారాజావారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శి సర్ ఛార్లెసు టాడ్ హంటరు విద్యాశాఖ యినస్పెక్టరు జనరలు, సహకారసంఘముల (కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్) కార్యదర్శిగార్లు మున్నగు అధికారులను ప్రభుత్వకార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులను గూడవచ్చిరి.

సరిగా ఉదయమున 8 గంటలకు కార్యక్రమము ప్రారంభమైనది. జాతీయపాఠశాలలోని బాలరును వాణీవిలాసవిద్యాలయములోని బాలికలను మొదలు జాతీయగీతములను పాడిరి. పిమ్మట గంగాధరరావు దేశపాండ్యాగారు కన్నడమున మహాత్ముని ప్రవర్తనమును ప్రారంభించినతనని మహాత్ముని కోరిరి. "మహాత్ముడి నగరమున నివుడుములు మన భాగ్యవిశేషమును నలననే తలపించినది. దీనివలన మనకు తెలియకుండనే మనకు గొప్పలాభము గలిగియున్నది మైసూరు రాష్ట్రమునందు ప్రజలకు ఖద్దరుపట్టు నూతనోత్సాహము కలుగుటకు మహాత్ముని రాకయే ముఖ్యకారణము మైసూరు దొంతనమువారును ముఖ్యముగా పరిశ్రామిక శాఖాదేర్బారుగారును శ్రీకృష్ణచంద్రులకుండ తోడ్పడుచున్నారు." అని గంగాధరరావుగారు సుజీవిరి.

మహాత్ముని ఉపన్యాసము

మిత్రులారా! మన సుప్రసిద్ధ నాయకులగు పూజనీయ పండిత మధనమోహన మలవ్యగారుగూడ యీ సమయమున నిచటనుండటం తిట్టించుటచే నాకు చాలసంతోషము కలిగియున్నది. హిందూ సాంస్కృతికముననే నేను సరియైనవాడనగుటచే మలవ్యగారు వచ్చియున్నపుడు యేభావోన్మేషము ప్రాధాన్యమును పొందుట నాకు చాల సంతోషముగా నుండు

ను. నేను మనకు ప్రయితములగు మాతృదేశమునకు మరలవచ్చి నప్పటినుండియు మలవ్యగారిని అగ్రసోదరునిగా భావించుచున్నాను. కాని నా కర్తవ్యమని దీనిని భావించుటచే నా సంతోషము కొంతవరకు తొలగుట కవకాశము కలిగినది

నాకు బబ్బుచేసిన పిమ్మట మరల నేను బహిరంగ సభలో నుపన్యసించుట కనుమతింపబడుట కిదియే ప్రథమ సమయమగుటచే నేనీ మైసూరు రాష్ట్రమున నడుగుపెట్టినది మొదలు నాపట్ల శ్రీమహారాజావారును ప్రజలను మాపుమన్న ఆత్మభక్తుల గౌరవమునకు నాకు చేయుచున్న ఆదరాదును నేను వారికి నా కృతజ్ఞతను తెలుపగోరెను. మీరు నాకెట్టి లోటున కలుగకుండ సర్వమును సమూహ్య ముండుటచే నాకు వ్యాధిగూడ సహ్యమేమైనది. మీరు ఖద్దరు నిధికి ధనమొసంగుట నలనకు ఖద్దరుపట్టులకు కట్టబడనకు నాకు త్వరలోనే ఆరోగ్యము కలుగ గలవని నామిత్రులు ప్రకటించి నా వ్యాధి నొక ఆధారముగా గొని మీరు ఖద్దరుపై నభిమానమును కలిగింపజూచి నందులకు మాత్రము నేను చింతించుచున్నాను నాకుత్సర్వలో ఆరోగ్యము కలుగునకు కారణమును బట్టి మీరు ఖద్దరుపట్టు నభిమానమును మాపుట నా కిష్టములేదు. నా కోరిక ఖద్దరు కట్టవలెనన నా రుచి చేయవలసినది గూడ నేను విన్నవించుచున్నాను. నాకు ఖద్దరుపై నధికమగు నమ్మకముండినను మీరు దానిపై నభిమానము కలుగక పోయినయెడలను, ఆరికముగా దానివలన మనదేశమునకు లాభము కలుగునని మీరు తోచినపోయినయెడలను నానమ్మకము వట్టి పిచ్చినమ్మకమనియే మీరు భావింపవలెను ఇటువంటి గొప్పఉద్దేశములను ఆవలంబించుటలే వచ్చినపుడు వ్యక్తులపట్లగల ప్రేమగౌరవము మున్నగువానినిబట్టి ఆవలంబించ గూడదు అందువలన చాల యిబ్బందులు కలుగును. నాతలత్కిల కోరికలను నా అపరాధములను యితరులు బలపరపక పోవుచున్నాను. కారణమువలన నేనేను చిత్తస్థిరమైయున్న గోత్రీయ వ్యాధిగ్రస్తుడనుగా నుండవలసినగతి నాకు కలిగినేని నే నింకను డెట్టి పిచ్చిగా లోచనలనుచేయుచు దేశమునకు హానికలుగ జేయుతుండునటుల వ్యాధిగ్రస్తుడనై పడియుండటయే చాలమందిది.

ఇప్పుడు యే ప్రదర్శనమును ప్రారంభించునట్టి మంచి అవకాశమునకు నేను ప్రాప్తుడనైతి నో అట్టి ప్రదర్శనములే శ్రేష్ఠములగు ప్రకటనలగును. ఖద్దరు అనగా నేమి? ఇదివరకు దాని వలనకలిగిన లాభమేమి? మున్నగు విషయములను సాకల్యముగా ప్రజల కెరిగించుటకు వీలగునట్లుగా నేయుం ప్రదర్శన విధానముంతయును చాల జాగ్రత్తతో నేర్పరుపబడెను. ఆపనుల నన్నిటినిమీరు స్వయముగానే చూడగలుగుదురు. అటుల చూచినపిమ్మట మీరు దానిపై నమ్మకము కలిగినపక్షమున నటుల మీకు నమ్మకము కలిగినను దాని ననుసరింపబడు కవసరమగు ధర్మము మీకు కలుగనినో అట్టి మనోదౌర్బల్యమును గెలుపుటకు మీకు నాపై నగల ప్రేమమీరు ధర్మమునుబడయదగును. మన దేశమందు కోట్లకొలది ప్రజలకు చేయుటకు పని దొరుకుటలేదు. అందువలన వారికి యేకోజుదను గూడ పూర్తిగా నావారము లభించుటలేదు. తమమరవసరవల్ల డిండుటకు వారికి నోరెలేదని అట్టివారి పక్షమున స్వయం నియోజిత ప్రతినిధిగా నేనివుడు మీయెదుట నిలచియున్నాను. వారికి వరిద్ర నారాయణులని కీ|| శే|| దేశబంధు దాసుగారు కెట్టినపేరు చాల యెప్పుడున్నది. మీరు ఖద్దరు నిధికి ఒక కానీ యిచ్చినను లేక ఒక గజము ఖద్దరుపట్టు కొనినను అందు వలన కలుగు లాభముంతయును పూర్తిగా యాదరిద్ర నారాయణులకే ముట్టుచున్నది. మీరిటుల చేయుటకు వీలకాకొలదిగా నున్న యీనిరు క్షేదల పట్ల మీరువారికిలాభకరమగు సానుభూతిని చూపినవారగుచున్నారు.

ఖద్దరునుగూర్చిన ప్రకటనపత్రములు గ్రంథములు మున్నగువానిని ఖద్దరుపరిశ్రమవలన కలిగిన ఫలితములగునూడ మీరి ప్రదర్శనమునందివుడు చూడగలుగుదురు. ఎస్. వి. ఫుంటంజే కరుగారును ఎస్. ఎస్. వరదాచారిగారును కలసి నూలువడుకుటనుగూర్చి వ్రాసినబహుమాన వ్యాసమునందు వెనుక మునదేశమునందు ప్రజలందరిచేతను జరుపబడుమంసిన తంతుకరణాశ్రయ యెటులనశించినదో మీకు తెలియగలదు. అపుడుమన దేశమున గృహపరిశ్రమలన్నిటిలోను దేశీయులందరిచేతను జరుపబడుమంసినది యిదియొక్కటియే యైయుండెను. ఇప్పుడు దానిని మరల పునరుజ్జీవింపజేయుటకుగల అవకాశమును గూడను వ్యాసమున వివరింపబడెను. మనదేశమున సాగును నాలుగునెలలపాటైన చేయుట కెట్టిపనియునులేనివాని కోట్లకొలదిగానున్నారు. వారుయిండ్లలోనుండియే చేయదగినగృహపరిశ్రమ నూలువడుకుట యొక్కటే. గ్రామపురస్థులైనామనుగూర్చి సభ్యులముతోనే పలువురు పలువిధములగు సూచనలను చేసియున్నారు. అవియున్నియును తామును బొంగరమునుగూడ లేనివిగానేయున్నవి. ఆ విచార ఆ కర్మకముగను పేరాలతో కూడినవిగాను యున్నవి గాని అనుమతయోగ్యములుగాలేవు. అవియేవియును యిప్రకటనములలో పోవుటయేగాక యీ పునఃసంతరమునందలి ప్రజలజీవితకాలములోను ననుసానమునకు రాజాలనిగునూడ నేను చెప్పసాగింపమచున్నాను. రాట్టయు లటులగాక దేశమునందంతటను చుట్టూనులులేకుండ మందగమరముననే యైనను వ్యాపింపుమునే యున్నవి. 1920 మొదలు ఖద్దరు పునరుజ్జీవిం ప్రయత్నము సాగుచున్నది. 1920 లో వీధులలో నెవటచూచినను ఖద్దరుట్లోపిలవారే పాచ్చుగా కనబడుచుండినమాట నిజమేగాని అవశ్యరమున ఒకలక్షరూపాయల విలువగల ఖద్దరు మాత్రమే తయారుచేయబడెను. భారత తంతుకారక సంఘమువారిపుడు చల్లబాగ్రత్తగా లెక్కలను తయారుచేయుచున్నారు. వానినిబట్టి ఒక్క 1926 లోనే దేశమునందంతటను 23 లక్షలరూపాయల వెలగల ఖద్దరు తయారైనదనియును 23 లక్షలరూపాయల వెలగల ఖద్దరు విక్రయింపబడెననియును స్పష్టముగా తెలియగలదు. భారత తంతుకారక సంఘమువారు 18 లక్షలరూపాయలు పెట్టుబడిపెట్టిరి. 1926 లో 50 వేల గుండునూలుపడికిరి. అంతకు పూర్వము యీ 50 వేలగుండుకిని శింసాధార మేమి యునులేకుండనే యుండెను. వాగు నూలువడుకు వారంభించినపిమ్మట వారి నేర్పున వారు పనిచేసిన కాలమునుబట్టి రోజుకు రెండవజాలపు వింతకుండెను. ఒక కానికి (మాకు దమ్మిడియ) తగ్గకుండుకు పరిలోని తారతమ్యమునుబట్టి వారు గణపగలుగుచున్నారు. ఇంతకుముందే ఆదాయమునకు గూడ ఆకపడి 50 వేలగుండు స్త్రీలు నూలువడుకుటకు సిద్ధపడుటవలననే తంతుకరణము అనుమతసాధ్యము కాదనియు ఆరికముగా లాభకరము కాదనియును ఆక్షేపింపవారికి సమాధానము లభించుచున్నది. చాలమంది స్త్రీలు యేమలను తెచ్చుకొనుటకు నాలుగుమైళ్ళుదూరము గడచిపోయి రావలసియుండెను. నూలువడుకుటకెటుల చాలమంది పూనుకొనుటవలన దానికి సంబంధించిన యితరపనులుగూడ చాల యేర్పడి మరి

చెక్కుమందికి జీవనాధారము కలిగించుచున్నది. బట్టలకేయి
బట్టలనుకుట్టుట, రంగులువేయుట అందులనద్దుట యేకులచే
యేయుచున్న గుంపులను చేయువారికి గూడ మరల జీవనాధార
మేర్పడినది. పదిమంది క్రొత్తగా నూలువడవడక వాడంబించినచో
యేకులు చేయువాని కొకనికిని బట్టలు చేయువాని కొకనికిని
క్రొత్తగా జీవనాధారము లభించు చుండును. ఏకులను చేయు
వారికిని నేతచేయువారికిని కొజుకు నాలుగణాలు మొదలు
1-8-0 వరకును ఆదాయము వచ్చుచున్నది. ఈకిలిగా విద్యా
భివృద్ధిపరచినవారు స్త్రీలును పురుషులును వేయిమందికి
తక్కువలేకుండ 15000 గ్రామములలో నేవచేయుచున్నారు.
వారికి నెలకు 10 రూపాయలు మొదలు 150 రూపాయల వర
కును ఆదాయము లభించు చున్నది. ఈయువకులును యువకు
లును అవలంబించిన యాబాతీయనేవ చాల గౌరవకరమైన వృత్తి
యైయున్నది. హిందువులలో భ్రాహ్మణ క్షత్రియ వైశ్య శూ
ద్రులనబడు నాలుగువర్ణములవారును అంత్యము లనబడువారును
ముహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు పార్సీ సిక్కులు మున్నగు
చకలమతములవారును గూడ యీకిలిగా నూలువడుతుట ము
న్నగుపనులను చేసి జీవించగలుగుచున్నారు. జీతముగాని
భోగ్యముగాని కొరకుండ సంపూర్ణమున దేశభక్తితో ఖద్దరు
విషయమున దేశసేవ చేయువారుగూడ మరి పెక్కుమంది
కలరు. వంగరాష్ట్రమున ఆచార్య ప్రభులచంద్రరాయ
గారి శిష్యులలో విఖ్యాతులగు బాబు
పతిశచంద్రదాసు గుప్త బాబు ప్రభులచంద్రఘోషగారిటులే
పార్వత్యకామెనరించి నేవచేయుచున్నారు. సతీశచంద్రదాసు
గారు స్వయముగా కెమికలువర్క్సును యేర్పరచి యుండిరి
ప్రభులచంద్రఘోషగారు దొరతనమువారి టంకకాలలో అసి
స్టెంట్ అన్సియరుగా నుండిరి. వారిద్దరును లాభకరములగు నా
వ్యవసాయములను మానివేసి ఖద్దరునేవను ప్రారంభించిరి. నుప్రసి
ద్ధులగు న్యాయవాదులును వైద్యులుగూడ చాలమందినటులే
తమవృత్తులను వదిలివేసి దేశసేవ చేయుచున్నారు. వారిలో
కొందరిని మీరెరిగియే యున్నారు. ఖద్దరుగూడ చేయదగిన
పని యేయని వర్తకులుగూడ క్రమముగా
గ్రహింపగలుగుచున్నారు. నవీనకాలమునందలి సహకారో
ద్యమములో ఖద్దరే శ్రేష్ఠతనుమని నేను చెప్పియుండటకు
గల కారణమును మీరిప్పుడు గ్రహింపగలిగియుండు రనియే
నేను తలచుచున్నాను. ఆరేండ్లలోనే యింతవని జరిగి యుండి
వెపుడు భగవంతు డనుగ్రహించినచో యిప్పుడు నిర్మాణవ్యయ
లుగా కనబడుచున్న మన గ్రామములు అచిరకాలములోనే
యిట్టి గౌరవయుతములగు పరిశ్రమలతోను పరిశ్రామికులతోను
విండియుండ గలవని మన మాహింపవచ్చును.

ఖద్దరు బట్టలు తయారై మీకు లభించు నప్పటికి
మొదటి నుండియు జరుగవలసిన పను
లన్నియును యీ ప్రదర్శనమునందు మాపించబడును. ప్రతి
తెచ్చి గింజలుతీయుట, ఏకుట, ఏకులుచేయుట, నూలువడుకు
ట, నేయుట మున్నగు పనులన్నిటిని యీ కాలలో చేసి మా
పించెదరు. వారువయోగింపు పనిమట్లన్నియు చాల సులభ
మైనవి. వానినిగూడ మీరు చూడవచ్చును. ఆయాంత్రములు
చేయగలవనిని యిచ్చునున్న పటముల (చార్టు)లన మీరు
తెలుసుకొన గలగుదురు.

ఇప్పుడు ఖద్దరులో మంచి సన్నకములను పంచి అంద
మైన జరి అంచులుగలవియును బుట్టెదారి పనిచేయబడినవియు
గూడ తయారగుచున్నవి. బొంబాయిలో 400 మందియువకు
లు యీ బుట్టెదారి పనిని చేయుచు కొజుకు 0-6-0 అణాలు
మొదలు 1-8-0 వరకును ఆర్జింప గలుగుచున్నారు. బొంబాయి
రాష్ట్రీయ స్త్రీ సభవారు కట్టుబాటుతో యీ పరిశ్రమను
సాగించుచున్నారు. ఈ స్త్రీ సభలో భారతపితామహుడా
దాభాయి నాథోజీ గారిమను మరాఠ్డు, విఖ్యాతమగు
పెటిటు కుటుంబమునకుచేరిన సోవరీమణి మున్నగు గొప్ప
కుటుంబములవారు పెక్కుమంది కలరు. ఈ ప్రద
ర్శనమునందు విలువగల యీ గొప్పరకము
ఖద్దరు బట్టలుగూడ ప్రదర్శింపబడుచున్నవి. ఈసభలోనున్న
సవతులును సౌందర్యప్రియులు నగువారు వానిని కొన
వచ్చును.

బాబూ మధుసూదన దాసుగారు కలకత్తాలోను ప్ర
సిద్ధ న్యాయవాదిగానుండిరి. ఉత్తరదేశము దారిద్ర్యమునందు
మునిగియుండటచే న్యవసాయముతోపాటు మరియొక చేతిపని
గూడ అత్యవసరమని ఆయన గ్రహింపగలిగెను.

చాల ప్రశంసనీయుగా సిద్ధపరచబడిన యీ ప్ర
దర్శనమును మీరు చూడ గోరుచుం
డగా నేను నాకబురులతో మీకిక టిటిఅధ్యంతరమును కలిగిం
చుట వ్యాయముకాదు. గ్రామపరిశ్రమలో ఖద్దరే ముఖ్యతమ
మ అన్వినిర్మి దీనిని మామటలన గ్రహింపగలుగుదురుగాక.

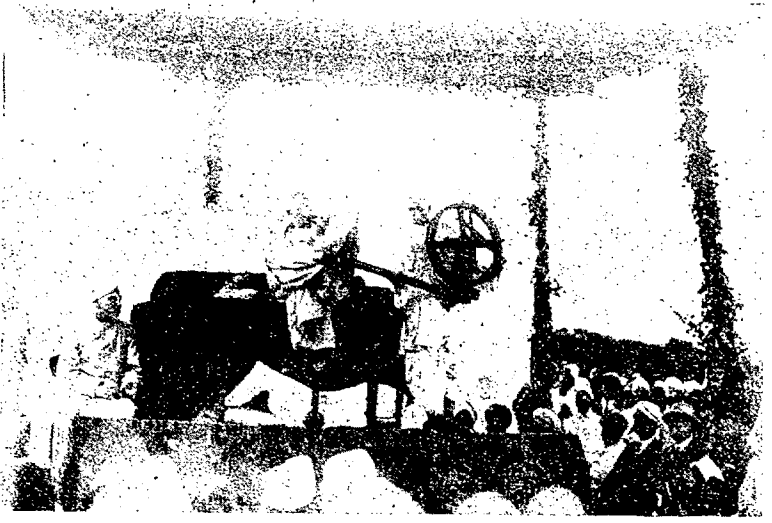
ఖాదీ ప్రదర్శనమునకై సత్వేకముగ అమర్చబడినశాల. ప్రదర్శనమును చూచుటకు 20 వేల
మంది ప్రేక్షకులు వచ్చి యుండిరి.

'బెంగుళూరులోజరిగిన అస్పృశ్యతా నివారణ మహాసభ'యందు గాంధీమహాత్ముడు వ్యవస్థించుట.

అస్పృశ్యతా మహాసభయందు పాలు గైకొనుచున్న పండిత మాళవ్యగారు మైసూరు దివాను
మీర్ జిన్నేలుగారితో ముచ్చటించుచుండుట.

ఖాదీ ప్రదర్శనపు ప్రారంభమహోత్సవము - మహాత్ముడు రాటముపై నూలుతీయ నుండుట

అటుపిమ్మట మూల తీర్మానమును కలవారు గ్రామ మలకుపోయి గ్రామముల రాష్ట్రములను గూర్చి వోధానా గాక, తక్కినవా రందఱును కనీసపు కుటుంబముగా సంకలమును బుద్ధులనే కట్టి ముందుగాక ఇది భగవంతుని ప్రాస మారందగన గూడ దీనిలో చేరవచ్చును భగవంతుడే ప్రయత్నించును నెరవేర్చును గాక యని నేను ప్రార్థించుచున్నది ప్రారంభించునాను అనివహాత్మ్యమునకివెనుక

ఈ వ్యాసమును చదువుటకు మొదలు కొద్దిగా మహాత్ముడు ప్రసంగించెను. పిమ్మట శ్రీనాథ రాజగోపాలాచారిగారు దీని వంశము చదివెరి.

అటుపిమ్మట మూల హంబా హునేనుగారు ప్రవచనసంఘము వారికిని గాంధీ వాచాత్మ్యముననుసరించి మైసూరు సంస్థానమున ప్రభుని నిర్మాణము కాదు ప్రజాప్రతినిధుల ఆలోచన ప్రకారమే పరిణామముగ నున్నది. మహారాజు నిరంతరమును ప్రజల మేలుకొరకు చుండునగా మైసూరురాష్ట్రమున ఖిల్దగరు ర జీయ సంబంధమేమియును లేదని హుస్సేను గారు నుడివెరి.

అఖిలభారత అస్పృశ్యత నివారణ మహాసభ

నిన్న 3 తేదీ ఆదివారమునాడు బెంగళూరులో జరిగినది.

సేబుజమువారి బహుజాగారి అధ్యక్షత క్రింద టిక్కెట్లనుభవనమున సీసభ జరిగినది. పండిత మదనమోహన మాల వ్యాస పర్వ రఘుపతి వెంకటరత్నం వాయుడుగారు మున్నగు ప్రముఖులు చాల మంది వచ్చిరి. రావు బహదరు డాక్టరు రామా రావు గారు స్వాగత మొసంగిరి పిమ్మట పండిత మాలవ్యాసగారు అస్పృశ్యత నివారణాత్మకతను నిరూపించుచు దీర్ఘవ్యాసము నొసంగిరి. వెంకటేశభట్టమలనుండి యీశుస్వర్ణ బాతీయాభివృద్ధికి నిర్దేశముగా నున్నది గాన దీనిని నిరూపించుటకు నిరంతరమును తీర్మానము ప్రచారమును జరుపవలెను. మైసూరు వారిదివారకే చాల అభివృద్ధి కలిగించినందులకు నేను మిమ్ములను చాల ప్రశంసించుచున్నాను ఈ రాష్ట్రమున నివసించు ల తాలురుకు విద్యావిషయమున అగ్రవర్ణముల వారితో పాటు సమాన సౌకర్యములే చూపబడు చున్నవి. అగ్రవర్ణములవారు చాలమంది కొన్నియేర్లముండి యాకామయమున వికారభావమును చూపుచుండుట చాల ప్రశంసనీయును అని పండిత మాలవ్యాసగారు నుడివెరి అస్పృశ్యత శాస్త్రసమ్మతము కాదనటకు చాల ప్రమాణములను గూడ చూపించిరి.

శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామి మరణమునకు సానుభూతి తెలుపుచు నొకతీర్మానమును ఈ రాష్ట్రమున శ్రీ మైసూరు వహారాజువారు నిన్న బాత్మ్యధర్మానుసరము చాలపని చేయుచున్నందులకు శ్రీవారికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచు నొకతీర్మానమును హిందూపులందరూ అస్పృశ్యులకు సమానహక్కుల నొసంగవలెనని కోరుచు నొకతీర్మానమును స్థానికాదిసంఘము లన్నిటిగూను నివృత్తాతుల ప్రతినిధుల నెన్నుకొనుటకు అనుమతి నొసంగవలెనని దొరతరమువారిని కోరుచు మరియొక తీర్మానమును చేయబడెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి అస్పృశ్యులు

సత్యాగ్రహమునకు గడంగుట

బొంబాయి, జూలై 4: కొలాబా జిల్లాలో కొన్ని చినములక్రిందల మహాత్ గ్రామమున అస్పృశ్యుల మహాసభ జరిగెను. గ్రామమునందలి చెరువును అస్పృశ్యులుపయోగించుకొనవచ్చునని మ్యునిసిపాలిటీవారు తీర్మానించినందున గ్రామమునందలి పూర్వచారపరాయణులు అస్పృశ్యులను చెరువునందకు నీయరైరి. పైకెచ్చు కొంతమంది అస్పృశ్యులను బాధపెట్టిరి. గాంధీ మహాత్ముడమీద పూర్వచార పరాయణుల దౌర్జన్యమును ఖండించుచు యలగుయిండునగా వ్యాసమును ప్రాసరి.

నిన్నటి దినమున బొంబాయిలో అస్పృశ్యులు సమావేశమై తమ హక్కులను నిలువబెట్టుకొనుటకై సత్యాగ్రహమును నడుపవలెనని తీర్మానించిరి. (అ. ప్రె.)

కీ. జే. గంటి శ్రీనివాసం
పంతులుగారు, కంఠనీయరు
వీరు గత మంగళవారమున బొంబాయిలో
విగత జీవులయిరి

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ జూలై నెల 4-వ తేదీ సోమవారము

మాతృకలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కురియు వర్షము
గోపాల్ పూర్	90.5	80.0	...	8.07	+ 1.09
విశాఖపట్నం	89.0	79.1	0.99	11.29	+ 5.98
కాకినాడ	88.8	79.1	...	8.18	+ 2.57
మచిలీపట్నం	94.0	76.5	0.46	5.99	- 0.74
కర్నూలు	91.8	75.8	0.64	6.87	+ 3.84
బళ్లారి	90.2	76.8	0.06	2.86	+ 0.27
అనంతపురం	2.81	+ 0.20
కడప	96.9	80.4	...	4.91	+ 1.58
నెల్లూరు	98.8	79.8	...	2.20	- 0.60
మద్రాసు	97.4	77.8	0.28	4.28	- 1.84
కడలూరు	97.0	77.5	0.72	4.11	+ 2.14
నేలమ	90.8	72.4	0.29	8.76	+ 5.82
కోయంబూరు	82.5	6.1	...	1.50	+ 0.82
తిరుమనూపల్లి	93.4	78.5	...	2.90	+ 1.25
నాగపట్నం	97.4	81.1	...	0.70	- 0.88
మధుర	92.2	77.8	...	5.08	+ 3.88
పాంబర్	88.5	80.4	...	0.17	+ 0.04
తిరునల్వేలి	0	- 0.58
తిరువేంగళము	78.4	72.6	0.28	14.98	+ 0.28
కొచ్చిర్	78.8	72.0	2.04	82.04	+ 0.04
కాలికట్టు	80.4	71.7	8.05	89.42	+ 1.19
మంగళూరు	81.8	72.8	5.58	51.68	+ 9.00
బెంగళూరు	82.7	66.0	0.30	8.99	- 0.59
మేరకూర	66.8	62.0	2.10	80.78	+ 0.25
కొడైకనాథ్	61.5	58.2	0.10	6.58	+ 2.01

సర్కారులు:—విశాఖపట్నములో 0.99" మిడిలపల్లములో 0.46" వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. గోపాల్ పూరులో తిప్ప ఆర్ధ్రత ఎక్కువ కాకినాడలో 6½ పగటివేడియి. మచిలీపట్నములో రాత్రివేడియి 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్టర్:—కర్నూలు బళ్లారిలో చినుకులుపడెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత మామూలుగ నున్నవి. బళ్లారిలో పగటివేడియి కొంచెము తక్కువ.

కర్నూలుకము:—కడలూరులో 0.72" మద్రాసులో 0.23" వర్షించెను. మేఘములు ఎక్కువగ నున్నవి. కడలూరులో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. కీర్తిస్థితి మామూలుకంటె విపరీతము లేదు.

వ. వ. నారాయణ అయ్యరు,
దశాక్ష వ్యాసముని శాస్త్రజ్ఞుడు.

మదరాసు కార్పొరేషను:—లోగడ వాయిదా వేయబడిన సభ యీ నెల 5 వ తేదీ సోమవారము 5.15 గంటలకు జరుగును.

రాకపోకలు గాల్గి సర్ సి. పి రామస్వామిఅయ్యరు గారు ఆదివారము ఉదయము మద్రాసు వచ్చిరి. గాల్గి వీరంగనాథ మెదలియారుగారు గతరాత్రి ఉదక మండలము వెళ్లిరి. గాల్గి డా॥ సుబ్బరాయునుగారు నిన్న మద్రాసు వచ్చిరి నిన్న రాత్రి తిరిగి కాకినాడ వెళ్లిరి.

మద్రాసు అసిస్టెంటు పోలీసు కమిషనరు గారి మరణము:—భాకసాపాటు జి. సయ్యదు కాశి సాపాటు గారు (మద్రాసు పోలీసు అసిస్టెంటు కమిషనరు) నిన్న మధ్యాహ్నము 4½యేపట్ల కాలధర్యమునొందిరి. వీరు కొలదికాలము క్రిందటి నుండియు మాత్రకోశవ్యాధివలన బాధపడుచుండిరి వీరికి 2 గురు పిల్లలు గలరు. వీరుబంధువర్తమునకును వీరిపిల్లలకును తీవ్ర వియోగముకలిగినది. సైనిక సంబంధ గౌరవలంఘనములతో వీరి ఉత్తరక్రియలు నిన్న జరిగినవి.

వెదకబోయినదొంగ చేజిక్కుట:—బొంబాయి మధ్య పరగణాలు మున్నగుచోట్ల అనేకమోసములకు చేపివ. యన్. ఆచారి అనే మహాదేవు మద్రాసులో శనివారము రాత్రి ప్లవర్ బజారు పోలీసువారిచే పట్టుకొనబడెను. బాక్సును కార్మికసర్కును గుడారము వెదురు అరెస్టుచేయబడెను ఇతడు బెంగళూరులో కూడ ఒకమోసము చేసియుండెనట. సర్కును కంపెనీలకొరకై ముందుగా ఆ గూప్టులును వెల్లి ఏర్పాటు చేయునట్టి ఏజంటు ననుపేక్షతో ఇతడు వ్యవహరించుచున్నాడు సర్కును అటలకు కంట్రాక్టులనిప్పించెదమని అనేకమందినద్ద పెద్దపెద్ద ఆధ్యాత్మ మొత్తముల నీతడు తీశి కొని అపహరించుచుండెను. ఇతడు బెంగళూరునకు తీ. కొని పోవడెను.

అన్యమానముచే అలిసి చంపుట:—నిన్న సాయంకాలము గంగడు అనేవాడు తన భార్యను పట్టుకొని మూడు గంటలకు బ్రాడ్వే చివర సివిలు జైలులు జైలులుకు యెదురుగా కత్తితో పోడిచి చంపెను ఇటీవల కొన్ని దినముల నుండియు తన భార్య పరపురుషునితో యాభాకాపడియున్నదని షేనికీలనుమానముగా నెండెనున్న వధూవృత్తు ముగిసియొక్కతో మాటాడుచుండుట యతడు చూచెను తన భార్య వధూవృత్తు లిరి పనిలోనికి పోవుచుండగా రెండు రోడ్డుగలియుచోటనుజే గారు సత్రముకోడునద్ద పట్టపగలు భాగ్యవెంటనేపోయి వెనుక నుండి కత్తితో పోడిచెను. పిల్లకాల్లాడకపడిపోవుచుండగా మరొక సారి వీపుపై పోడిచెను. రక్త ప్రవాహము లగుచుండగా వాడు సందుగొందులో దూరి పారిపోవుచుండెను ఇంతలో నొక బ్రాంబడీద్రోరు వెంటనే బండిగి దారిపొవుచున్న యొకమోటారులోనికి ఎక్కి వానిని వెంటాడిచేతిలో పి కత్తిపాడలాగి పట్టుకొనెను. చంపబడినపిల్ల 14 ఏండ్లది ఇతడమెను వివాహవాడి రి ఫలీరము లై నది. గంగడు రోడ్డు తుడుచువాడు కేసు విచారణలో నున్నది.

మాసీకంపెనీ పనివాండ్ల సమ్మె

సాత్విక నిరోధము చేసెదరు

సమ్మె ప్రారంభమై నేటికి 42 దినములైనది. సమ్మెదారులు దారికడ్డముగా పరండి కంపెనీ ఆనరు లయలుబేయించి తెల వారుజామ నుండియు సమ్మెగొనుండి చీకటాయి పనిలో చేరబోవువారిని షేరపలవని బ్రతిహాసుకొనుచున్నారు. ఇంజనీరును శాంతిభంగకరమైన చేదియును జరుగలేదు. పోలీసువారు జాగరూకులై యున్నారు.

అహమదాబాదు, జూలై 1:—మునిసిపలు సరిహద్దులలో మహమ్మదీయులు గోవులను షేలి ఇచ్చుటను నిషేధించుచు మునిసిపలు చట్టమును సమరింపవలయునని ఒక మునిసిపలు సభ్యుడు నోటీసు పంపెను. ఈ ఉపపాదనమును క్రమవిరుద్ధమైనదియు మునిసిపలుచట్టమును సవరించు అధికారము మునిసిపాలిటీవారికి లేదనియు అగ్గ్య త్పాడునల్లభాయి పక్షేలుగారు నిర్ణయ మొసంగిరి. (అ. ప్రె.)

సర్ రెడ్డి నాయుడుగారి లేఖ

నేను, సర్ మాన్య వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు కోయిలపాడులోని బ్రాహ్మణేశ్వర సహస్రక్షానికి వ్రాసిన బహిరంగ లేఖను, యీ నెల 28-వ తారీఖున ప్రచురింపబడిన ఆంధ్ర దినపత్రికలో చూచితిని. ఈ లేఖను చూచిన వెంటనే నా ఆభిప్రాయములను వ్రాయదలచి విశేషవర్ణనముచేసినాను. నాకంటె విద్యావంతులును అనుభవనీయులును అగు శ్రీ నాయుడుగారి లేఖను విమర్శించవలసి వచ్చినందులకు చాల చింతించుచున్నాను. కాని తేలికముకొరకై బ్రాహ్మణేశ్వర శ్రేయస్సును ఆభిలషించినవాడ నగుటచేత యీ దినప సంగతులు వ్రాయవలసినవైనవి.

కాంగ్రెసులో యేల చేరకూడదు

బ్రాహ్మణేశ్వరులు కాంగ్రెసులో చేరకూడదనుటకు శ్రీ నాయుడుగారు కొన్ని కారణములు వ్రాసిరి. ఈ వాదములు అసమంజసములు. ఏలనన కాంగ్రెసులో అంతఃకలహములు పుట్టినవట. ఈమాట నిజమే. ఈ అంతఃకలహములకు కారణము శ్రీ నాయుడుగారు చక్కగా గమనించిన యింతనిరుత్సాహముగా వ్రాసియుండరు. కాంగ్రెసు నాయకులలో యొకరైనను స్వలాభ మపేక్షించిగాని, మంత్రిపదవులు మొదలగు గొప్పవేతనముల వుద్యోగముల కాశించిగాని, వారిలో వాదకలహించుటలేదని శ్రీ నాయుడుగారికిగాక దేశమంతటను విదితమే. ఏవో కొన్ని ఆభిప్రాయభేదములు జనించినంతమాత్రమున కాంగ్రెసు నాయకులను కాంగ్రెసును విడనాడవలసినట్లు శ్రీ నాయుడుగారివంటి వారికి వుచితముగాదు. 1928 సంవత్సరములో మంత్రిపదవుల నియామకములో కొన్ని భేదాభిప్రాయములు కలిగినంతమాత్రమున జస్టిస్ పక్షమును నిరసించి యితరపక్షములో చేరిన బ్రాహ్మణేశ్వర నాయకులను యెట్లు ప్రజలు నిందించిరో అట్లే కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులలో గల భేదాభిప్రాయములను గమనించి ఆపక్షములోనుండి వెడలినను ఆపక్ష మవలంబించుట పాడిగాదనినను ప్రజల నిరాదరణకు పాత్రులగుదుము. గృహకల్లోలములను తీర్చుకొనలేని అసమర్థకు సమన్వయవలసి పడ్యనించినట్లు మాతృసంస్థయగు కాంగ్రెసును వదలినయెడల మనము అసమర్థుల మనిపించుకొందుము. కాంగ్రెసుయొక్క విధివిధానము మారినను నాయకులు పదవులు స్వీకరించినను దేశమయొక్క లాభము నిమిత్తము యీపనులను చేయుచున్నామని వారు చాటుచున్నారు. అట్లుచేయుచున్నారట. కాని మనవారిలో కొందరు ప్రస్తుతపదవులను స్వీకరించి సాంఘిక విద్యేషములను పెంచి బ్రాహ్మణేశ్వరశ్రేయస్సును వశింపజేసిరి. ప్రజలలో యీ బ్రాహ్మణేశ్వరశ్రేయస్సును అనగా వుద్యోగములకు దిరుదులకు వుద్యమమనియు సాంఘిక ద్వేషము నకు మూలకందమనియు దేశాభివృద్ధిదాయకమనియు ఆభిప్రాయముకలదు. ప్రజాశయములు భగ్నమైనను తమ శ్రేయస్సునే కోరి ప్రభుత్వమునకు దుష్టసలహాలనిచ్చి తన్మూలమున స్వలాభము పొందు మన నాయకులలో కొందరు అవలంబించిన విధానము ప్రజలను మనయాద్యమునుపట్టుము విఖులను జేసినది.

శ్రీ నాయుడుగారు నూచించిన మరియొక కారణము. కాంగ్రెసును అవలంబించిన ఖద్దరుద్యమము నసించినట్లు చెప్పుచున్నారు. ఇది చాలసారపాటు. శ్రీ నాయుడుగారి దృష్టిలో అట్లు కనబడుట చాల విపాదకరము. వీరు యేపదిమందినో ధనాధులలో మనస్సు నిలుకడలేని వారిని స్వలాభపరులను, శ్రీ నాయుడుగారివలన, సహాయము పొందదలచిన, వీరిభావములకు అనుకూలముగా క్రొత్తపట్టుబట్టలను, జోలించు బట్టలను, ధరించి వచ్చువారలనుచూచి చెప్పినమాటకాని జనసామాన్యమును చూచిన ఖద్దరుద్యమము నానాటికి వృద్ధిచెందుచున్న నుట నిర్వివాదాంశము. పట్టెలలో పట్టుములలో ఖద్దరుకొను వారు కట్టుచున్నారు. ఇంక కొంతకాలమునకు విదేశీబట్ట చూచుటకైనను లభింపజేమోయని భయము కలుగునంతటి పరిస్థితులు యేర్పడుచున్నవి. మహాత్ముడు స్వాతంత్ర్యముతో, స్వబద్ధితో దేశము నిమిత్తము పడుచున్న కష్టమును ప్రజలు చూచి ఖద్దరుద్యమమునకు ప్రోత్సాహ మిచ్చుచున్నారు. ధర్మము సైగునడచినప్పుడు అన్ని మతములవారు, అంగీకరించిన విషయమని శ్రీ నాయుడుగారుకూడ అంగీకరించవలసినదే. పొరపాటుపడి యిప్పుడు సత్యముగ్రహించి ఖద్దరుద్యమమునకు చేయూత వొసంగదలచిన సోదరుల ప్రయత్నములు హాస్యాస్పదము లనుటకంటె దుర్మయము మరియొకటి లేదు. ఖద్దరు కట్టుట నలనన దేశమునకుగాని దేశ ప్రజలకుగాని ప్రత్యేకముగా బ్రాహ్మణేశ్వర సోదరుల నుగాని యేమైననట్లుముకలదా? అనుప్రశ్నకు శ్రీ నాయుడు

గారు సమాధానము చెప్పవలసియున్నది. సమస్తజానాంగీకారమైన ఖద్దరుద్యమము తీరించుచున్నట్లు శ్రీ నాయుడుగారుగమనించినపుడు యేలవారు యీపనికై ప్రూనుకొనరాదు? ఖద్దరుద్యమము తీరించుచున్నదనుగొప్పకారణముకల్పించి కాంగ్రెసులో మనముచేరకూడదని శ్రీ నాయుడుగారు చెప్పటలో వారు దూరములోచింతలేదనియే నా ఆభిప్రాయము. ప్రజలకు యీవజ్ఞాత్రము వుపకారము చేయలేని హద్దోగములు స్వీకరించరాదనియు ఖద్దరుధర్మచలయననియు యీరెండు ముఖ్యనియమములు వుండుటచేతనే కా కాంగ్రెసులో బ్రాహ్మణేశ్వరులు చేరరాదనుట. మరియొక బలవత్తరమైన కారణముగలదా? శ్రీ నాయుడుగారుబోలు నాయకులు యీ మహాసంస్థయందు ప్రవేశించి యేల కాంగ్రెసునియమములను ప్రభోవేయోగములుగా సవరింపరాదు? కాంగ్రెసులో ధనవంతులవలకుబడి యెక్కువగానన్నదను శ్రీ నాయుడుగారు యేల తాను ప్రవేశించిందలపాలిటి పెన్నిధానమనరాదు? విదేశీవస్త్ర బహిష్కారము ఆర్యోపయోగములేనది అను శ్రీ నాయుడుగారిమాటకు సత్వరముచ్చుచున్నది. మత్రాసు కాసనసభలోనున్న అత్యుత్తమసహాయ వాదులకే తనకంటె యెన్నోరెట్లు యెక్కువవోట్లు వచ్చినవనియు ప్రజాదరణ బడసినవారనియు శ్రీ నాయుడుగారికి తెలిసియు యిట్లువ్రాయట హాస్యాస్పదము. దేశములోనున్న వోట్లలో అధిక సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేశ్వరలైనను మన బ్రాహ్మణేశ్వరశ్రేయస్సు నాయకులు గతయెన్నికలలో వోడిపోయినసంగతి శ్రీ నాయుడుగారు చక్కగా గమనించినయెడల బ్రాహ్మణేశ్వరసోదరులకు యిట్టిసలహాను యిచ్చియుండరు.

ఇంక రానురాను నివాసయోగ్యములు కాకుండబోవునట. యితిబహువిచిత్రముగ నున్నది. స్వగృహము ప్రాతరైనంతమాత్రమున వదలి నూతనగృహమునందు ప్రవేశింపజాతుకు అనుమాట చెల్ల తగినదికాదు. ఆయింటిలో భూతములున్నను వాగుచేయించుకొనుటకు ప్రయత్నముచేయుదురు. గాని లేచి పోవుటకు ప్రయత్నించరు. శ్రీ నాయుడుగారివంటి ధనవంతులెవరో పదిమంది యిట్టికార్యము చేసినను దానిని ఆదర్శముగ భావించి జనులందరెట్లు నడచుచున్నారనుట హాస్యాస్పదము. తమ ఆభిప్రాయములను ప్రజలకుచూడ కలిగియున్నారని అనుకొనక ప్రజాభిప్రాయమును గమనించి వెల్లడించుట నాయకుల లక్ష్యము. క్రిత శ్రేషులైన మాంచేగుగారిక నూతనభవనము నిర్మించిరట. ఆహా యేమి అమాతనభవన నిర్మాణము? వినువారలకు చూచువారలకు అనందము కలుగజేయుచుగాని అది నిరుపయోగమని ప్రజలు నాయకులు చాలాకాలముక్రిందటనే గ్రహించిరి. కాని స్వార్థపరుల ప్రజాకంటక కార్యాచరణమునకై అడుతగులుటకు మాత్రము ప్రయత్నములుజరుగుచున్నవిగాని వేరుద్దేశము ఆశప్రజలకు లేదు. ప్రజలందరుకలసి దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పాటుపడుటకు కాంగ్రెసులో చేరవలెనుగాని వ్యక్తి, సంఘలాభమునిమిత్తము కాదని శ్రీ నాయుడుగారికి మనవిచేసుకొనుచున్నాను. సంఘమునందు అర్హముగనానము నిరాకరింపబడుటచే వానిని స్థాపించుటకు యెట్లుకష్టపడితిరో అట్లే దేశమందు మన భారతీయుల హక్కులను కాపాడుకొనుటకు అందరుయేకమై పనిచేయువలసియున్నది. జస్టిసుమంత్రివగ్గు తొలగుటకు ఆమంత్రిలుగాని అనుచరులుగాని కారకులుగారట. కానివో యెవరు? సంఘవిద్యేషములను పెంచి వ్యక్తిలాభములకుమూలమైన జస్టిసువృద్ధిమును యెన్నటికి యితరరాష్ట్రముల సహాయమెన్నటికి పొందజాలదు. ఏకార్యమునకైనను సంఘభావమునసరము. యావద్భారతదేశానికి కావలసినవ్యతంత్రమును సంపాదించినపిమ్మట మనలోమనమే తగు యేర్పాట్లుచేసుకొనవచ్చును. ఒక సమిష్టికుటుంబమునకు చెందవలసిన అస్తిని సంపాదించు విషయములో అందరుకలసి ప్రయత్నించక వేరువేరుమార్గములొక్కొక్కయెట్లుండునో లేక అందరుకలసి ప్రయత్నించి ఆపటుంబాస్తిని సంపాదించి పిమ్మట అమభివంతులయెట్లుండునో, న్యాయవాదవృత్తిలోనున్న శ్రీ నాయుడుగారికి చెప్పవలసినదేదు అట్లే యావద్భారతదేశానికి సంబంధించిన వ్యవహారములలో మన మందరముకలసి ప్రయత్నించి పిమ్మట మనలోమనమే విధానము నిర్ణయించుకొవలెను. కాంగ్రెసు యావద్భారతదేశానికి లాభమునిమిత్తము పాటుబడుచున్నదిగాని ప్రత్యేకించి యొక సంఘమునకుగాని ఒకవ్యక్తిగాని లాభకరముగ పనికావించుటలేదు. ఇంతవరకు కాంగ్రెసుగావించిన దేశలాభకరముగు కార్యముల ఫలితము దేశమందలి ప్రజలు అన్ని సంఘములవారు హాయిగననుభవించుచున్నారు. ప్రజానూరాగముబడెము విషయమున ధిసవ్యముచేయుటకు శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారు వెనుదియరని శ్రీ నాయుడుగారు వ్రాయుచున్నారు. అట్లయిన ఆంధ్రదేశమున యేల యిట్టి పరిస్థితులు యేర్పడినది. యీ పరిస్థితులను యెవరుకారణము? కాంగ్రెసునిజయమునకు కాంగ్రెసును పవిత్రప్రభోపయోగ కార్యములే కారణములు. వానికి నాయకుల స్వాతంత్ర్యము వన్నె తెల్లుచుండును. శ్రీమాన్ శ్రీనివాస అయ్యంగారితో సమానమైన శ్రీమంతులు మన బ్రాహ్మణేశ్వరలలో లేరా? లేక అంతటి స్వాతంత్ర్యము చేయలేకమా? మనకు భారతస్థాయి సంఘసభలలో దేశీయమహాజనభావముగలవారే యేలకలుగదు.

మనము దేశీయులముకామా? మనకు అట్టి అర్హతలేదా? మనలోకొందరి స్వాతంత్ర్య మనకట్టి అర్హత ములేకుండ చేయుచున్నది. భారతస్థాయిసంఘసభలో బ్రాహ్మణేశ్వరులలేరా? యేల యింతనిరాశ, యేల యింతభయము, శ్రీ నాయుడుగారి వంటి మేధావంతులు కాంగ్రెసును ప్రవేశించి బ్రాహ్మణేశ్వర సోదరులకు మేలుచేయజాలియు, చేయక యితరులనుకూడ చేరవద్దనుట బ్రాహ్మణేశ్వరుల దురదృష్టము.

నూలుచందా

ఈవిషయములో అనుభవనీయులు, దేశభక్తులు స్వార్థత్యాగులు అనేకులు బ్రాహ్మణేశ్వరులు తమ ఆభిప్రాయములను వెల్లడిపర్చియున్నారు. ప్రజలకు దేశమునకు అపాయకరమైననియమము లేమైన నున్నయెడల రాబోవు కాంగ్రెసునందుచర్చించి మాన్పితమయి యుండునప్పుడు.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యము

ఈ ప్రాతినిధ్యమువలన ప్రజలుచెప్పుచుండ శ్రీ నాయుడుగారింకను పట్టుబట్టియుండుట చూడ వీరి పట్టుదలకు చాల సంతోషము భయము కలుగుచున్నది. అల్పసంఖ్యాకులు, అధికసంఖ్యాకులను లోబరచుకొనెనరట. అట్లేన్నటికిని జరుగదు. కాంగ్రెసునందు చేరినవారిలో అధిక సంఖ్యాకుల అభిప్రాయములతోనే యీసభాకార్యక్రమములు జరుగుచున్నవనుట నిర్వివాదాంశము. శ్రీ నాయుడుగారివంటి వురుగులు కాంగ్రెసులోజేరి తమ ఆభిప్రాయములను వెల్లడిపర్చి అధిక సంఖ్యాకుల సహాయముజలన యేల దేశలాభము కలుగజేయరాదు? ఎప్పుడును కాంగ్రెసు సహాయత్వము చాటుచున్నది ఒక సంఘమునకుగాని, వ్యక్తికిగాని అధికర్యముకావలయునని కోరుటలేదు. జాతీయ భావములతో స్వార్థము విడనాడి కాంగ్రెసులో ధైర్యముగా ప్రవేశించవలయు బ్రాహ్మణేశ్వర సోదరులకు కాంగ్రెసు చేయిచాచుమచ్చదని కాంగ్రెసు నాయకులు చాటుచున్నారు. యిట్టి తనకాయ బోగొట్టుకొని మనము యింకను కుతంకలతో కాలము వృథాచేయున కష్టములపాలయ్యెదమని వేరుగవ్రాయనవసరములేదు. ఈ సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముపై ఆధారపడి ఆరేండ్ల పరిపాలనము మనవారు సాగించిరిగాని యీ ఆరేండ్లలో ప్రజలకు మన పరిపాలనయందు కలిగిన అసంతృప్తి బోగొట్టుకొనుటకు నూరారేండ్లుచాలవని నా ఆభిప్రాయము ఏ సంఘనాయకుకు పరిపాలనాధికారియై యుండెనో ఆ సంఘము అతిచిత్రముగ తలయెత్తి నాట్యమాడినది ఇతర సంఘములు వాటిప్రాతినిధ్యము మునుపకైన కానరా లేదు. మానవ స్వభావమునకు సరియగు కార్యములు విమర్శనకు పాత్రములుకావు యందులకు నిదర్శనమును ఆంధ్రదేశమందు కృష్ణా, గుంటూరుజిల్లా బోర్డులు గలవు.రు మునిసిపాలిటీ నిదర్శనము ఇట్టివి అనేక ములు యేలూ

భావనసభలు

ఈ కాసన సభల విషయమై కలిగిన భేదాభిప్రాయములను మార్చుటకు మనము కలుగజేసుకొని తన ప్రాతినిధ్యము సంపాదించుటకు మనము ప్రయత్నము చేయవలయుననిన ప్రజలలో అధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడిన కాంగ్రెసులో చేరియొకపి సలుపవలసియున్నది కాంగ్రెసుకు బయటనుండి మనమేమి చేసినను ప్రజల సానుకూతిని బడచుజాలము. కాంగ్రెసులో గల అధిక సంఖ్యాకుల ఆమోదమును బడసిన యంతయులే ఆచరణలోనికి పెట్టబడుటచేత మనకు అట్టి భయముండ నలసిన అవసరములేదు మంత్రిపదవులకు స్వీకరించి ప్రజలకు చేయగలిగిన ఘనకార్యములు వెల్లడిపర్చి ప్రజామోక్షముచే సంస్కరణములకు కొనసాగించుటకు ప్రయత్నములుకాంగ్రెసులోనుండియే సలుపుచున్ను. కాంగ్రెసుమాత్రము అస్వచ్ఛమైన దేశీయులతో పాటు తన ఆభిప్రాయములను మార్చుకొనుచున్నది మనముకూడ కాంగ్రెసులో కలసి వాచించి అధిక సంఖ్యాకులనమ్మకాన్ని గడుపించి సంస్కర్తములు లాభకరములయి కాసన సభలు వుపయోగకరములయి శ్రీ నాయుడుగారు తమకృతీచి న వెలుపే అట్టి మాన్యులకు కాంగ్రెసునందు యేల తీరుకొని రాగూడెను. ఈ ఆరు సంవత్సరములందు జస్టిసు వ్యయ వారు కావించినపనులకు కాంగ్రెసుకృత్యుధావను ఎన్నెము సంబంధములేదను కార్టంచేత కాంగ్రెసులో మనముచేరకూడదను వాదము సాంఘికలేనది. చేతగాక మద్దెలకోడుఅనుసామెత రీతిగ నున్నది. జస్టిసు పక్ష విధానము ప్రజలచే నామోదించబడలేదని జస్టిసు నాయకులు పూర్తిగ గ్రహించి అట్టి వుద్యమముకుంకి తొలగి కాంగ్రెసులో చేర ప్రయత్నించుచున్నారు. అట్టియెడ కాంగ్రెసునందు మనము చేరకూడదనుట చాల అన్యాయము.

సహకారము

మనము (భారతీయులు) ప్రభుత్వముతో సహకారము చేసి ప్రస్తుతమున్న సంస్కర్తములనుపొంది అంతఃకలహములతో

క్రమంగా వచ్చుచున్నాము. మన రాష్ట్రముందు జన్మించిన మహాత్మా గాంధీజీ సహకారములను రాములు కవిషాకాదు ప్రశంసలుగా మన రాష్ట్రమునకు ప్రభుత్వమువారి నుండి పురస్కారములను చూడగలము. తనవోపుచు దురులకుగ నేల, సహకారమైనను అసహకారమైనను మనము కాంగ్రెసు నందుండియే ఆవిరించి న మన కార్యములు నెరవేరుననుటకు సందియములేదు.

జన్మింపజేసిన గడ్డిచిన ఆరు సంవత్సరముల పరిపాలనయందు ఖిద్దరు రాజులను నిరసించినందులకు ఫలము మనము చూచియున్నాము. జన్మింపజేసిన మంత్రులైన యింది రాజులు ముని రసిం చిన ను ఆ ది ప ర్య జనామోదకర మైన రాజులు వృద్ధి జేందుచున్నది. ప్రజల ఆభిప్రాయము ననుసరించి జన్మింపజేసిన మంత్రులలో నిరువురు ఖిద్దరు ప్రచారమునకు చాలాగల ము సగము వారిలో నొకరు ఖిద్దరు ప్రచారము తెరచియు సర్వ జనామోదము బడసిరి. యిందులకు వారి నే నెంతయు ఆభినందించుచున్నాను.

మహాత్మాగాంధీ సమస్త భారతీయులలో అన్ని జాతుల వారిచే పొగడబడుటయే గాక ఖండారములయందుగూడ మహాత్ముడని చెప్పబడుచున్నాడు. అట్టి మహానుభావుడు మనకు పూజనీయుడు కానియెవల అట్టి దుర్మత్తు మెవరిదో మనము గ్రహించుకొనవలెను. ఒకప్పుడు కారణాంతరముచే మహాత్ముని నిరసించినను భాంతీయుల శ్రమను బాప మహాత్ముడు పడుకొన్నయులను చూచి నిజమును గ్రహించి ఆయనపట్లమును బహిరంగము చేసిన జన్మింపజేసిన మంత్రులకు పందనీయుడని నేను నమ్ముచున్నాను. జన్మింపజేసిన సభాపతికైన జన్మింపజేసిన మహానాయకుడు సభాప్రారంభమునందు బహిరంగపరచుటలన శ్రీ నాయకుగారికి కలిగిన విచారమును మాన్ప నెవరు సమర్థులై తెలియకున్నది. మహాత్ముని పట్లమును అంతగా బహిష్కరించవలెనని శ్రీ నాయకుగారు చాటుటకు కారణముహింసలేకున్నాను.

ప్రస్తుత మంత్రివర్గము తొలగింప గోరుట జన్మింపజేసిన మంత్రివర్గముల బలవంతమున కారణముచే ప్రస్తుత మంత్రివర్గమును తొలగింపబ్రయత్నముచేయుట

చాల అక్రమ మను శ్రీ నాయకుగారి ఆభిప్రాయముతో నేను పూర్తిగా అంగీకరించుచున్నాను. యీ మంత్రివర్గమును తొలగించి తాము ఆ స్థానమును ప్రశంసించుట జన్మింపజేసిన మంత్రుల గానింపు ప్రయత్నములు కొందఱుమారు ఆభిప్రాయముల చే ప్రతినిధులుగా పంపబడిన కాంగ్రెసుపక్ష శాసనసభ్యులు ప్రజలకు రానున్న మహాపదలను తప్పింప మంత్రివర్గమును తొలగించుటకు ప్రస్తుతము ప్రయత్నింపలేదు. అట్టిభయము ప్రజలకు ప్రజాప్రతినిధులకు కలుగజేసిన జన్మింపజేసిన పరిపాలనా విధానమును శ్రీ నాయకుగారికి సమర్థింప చుండుట చూడ నాకు చాలాశోచనీయముకలిగించుచున్నది. ప్రజాభిప్రాయములకు భిన్నముగా ప్రవర్తించినంతవరకు ప్రస్తుత మంత్రివర్గమును తొలగింపజేయుట కాంగ్రెసువారికి మాత్రమేగలపనియని నాయనాభా. ప్రజలలో స్థానిక సంస్థలయందు మహాకారము తగ్గవంతవరకు మంత్రివర్గములను కాంగ్రెసువారు తగ్గింపురను ఆశ నా కెంతమాత్రము లేదు.

కావున ప్రస్తుత పరిస్థితులను గమనించి బ్రాహ్మణేతర సోదరులు కాంగ్రెసులో కలిసి దేశహితకార్యము లాచరించి ప్రజామోదమును బడయుటకు యంతకన్న మంచితరుణములేదు. కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణులచే యనియు బ్రాహ్మణ తరుల కందుస్థానములేదనియు అధైర్యముతో యెంతవరకు జన్మింపజేసిన మంత్రులు పలుకుచుండునో అంతవరకు ప్రజల ఆమోదము బడయలేక పోవుటయేగాక మనకు స్వార్థకార్యము పిరికితనము ఆశాపింపబడును. స్వార్థత్యాగి కాని కాంగ్రెసునందు చేరకు. అను ఆభిప్రాయము ప్రజలలో బలముగ నుండుటచేత మనము కాంగ్రెసు నందు చేరినగాని స్వార్థత్యాగిల మనినీంచుకొనము. కాంగ్రెసు గాక యేయితర పక్షమైనను ప్రజామోదము బడయనట్లు మన రాష్ట్రముందు గత యెన్నికలు సాక్ష్యమిచ్చినవి. యంతకన్న ప్రబలింపదగిన మేరు మాపనక్కరలేదు. కావున బ్రాహ్మణేతర సోదరులు కాంగ్రెసునందు యంతర్వర్గక చేరిన అంతరేఖను లాభము కలుగజేసినవారగుదురని మనవిచేయుచున్నాను.

ఏలూరు గుత్తా-నెంకయ్యచౌదరి.

పట్టుఖాల్వీ ప్రత్యేక పోలిసుదళము

గవర్నరు క్రొత్త ఆజ్ఞ
కలకత్తా, జూలై 2:—బారిసాలుజిల్లా పట్టుఖాల్వీలో యాభుద్ధాన్ సంగువై మహమ్మదుల సంస్కరమున క్రిందటి ఆజ్ఞ బరు 4-వ తేదీన పట్టుఖాల్వీ పురపాలకసంఘ సరిహద్దులో ప్రత్యేక పోలిసుదళము నుండుటకు నిశ్చయింపబడి ఆజ్ఞయొక్క దాల్చెను. ప్రభుత్వమువారు మశీముల ఎదుట వాద్యములుగూడ వని నిశ్చయించిన ఆజ్ఞ నుల్లంఘించు మహిందువులు సత్కారము నునర్చుచున్నారు. నేడు తిరిగి గవర్నరుగారు ఆజ్ఞ బరు 4-వ తేదీన ఆఖరయ్యే యీ ఆజ్ఞ పునరుద్ధరించు ఆజ్ఞను ప్రకటించినది. (ఆ. ప్ర.)

బెంగాలు గవర్నరు కార్యక్రమము

కలకత్తా, జూలై 2:—గవర్నరు కలకత్తానుండి 16 వ తేదీన బయలుదేరి ఖుల్నా, బారిసాలు, ఢక్కా, పాల్నా, రాజహాసీ, చిట్టగాంగులు చూచి ఆగస్టు 21 వ తేదీన తిరిగివచ్చు. 11 వ ఆగస్టున ఢక్కా కాన్వాలక్షనును 21 తేదీన బెంగాలు కానసభా సమావేశమందును సుపర్యవించును. నెట్టెం బరు ఆఖరులో గా నిష్టా వెళ్లెదరు. (ఆ. ప్ర.)

NOTICE

COCANADA MUNICIPAL JUBILEE ELECTRICAL WORKS.

Tenders are invited for the construction of the Electrical Power Station. The undersigned will receive sealed tenders up to 4 P. M. on 20th July 1927. Tender forms can be obtained from the Municipal Office on payment of Re. 1/-.

Municipal Office, } D. KRISHNAMURTHI,
Cocanada. }
1-7-1927. } Chairman.

మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనదని ప్రపంచము దంతటను ప్రసిద్ధిబడసినది.

ధర రు 2550

ధర రు 2550

ఈ చిత్రాల్లు కారులకు ప్రపంచమునందు గిరాకి చాలా యున్నందువల్ల 14 గొప్ప షనిచేయు జాగాలయందు రేయింబవట్ల వీటిని తయారుచేయవలసినంత గొప్పగా నున్నది.

ఈ కర్మాగారములనుండి ప్రతిదినము 2500 క్రొత్త చిత్రాల్లు తయారుగుచున్నవి. మితవ్యయముతో సామానులను తీసుకొని పోవుటకై ఇవి ప్రపంచమునందలి ప్రతిభాగమునకు పంపబడుచున్నవి. పలువిధములైన 126 దేశములం దుండు ప్రజలు సామానులను తీసుకొని పోవుటకుగల విమర్శనను పరిష్కరించుటకై చివర లెట్టులను ఉపయోగించుచున్నారు.

ప్రపంచము దంతటను చివర లెట్టు లమోదింపబడుటచే దానికి చెల్లించు వైకమునకు తగిన బహుమతిగా నున్నది.

సింపున్ అండు కో, లిమిటెడ్.

మద్రాసు అండు ఉదక మండలం.

తెనాలి ప్రిన్సిపల్ డి॥ము॥ కోర్టులో

O. S. 1213/16

వాది:—చెమిటిగంటి వసులక్ష్మమ్మ.

ప్రతివాది:—టంకారంగమ్మ.

చెవాడి భర్త లేతునకుటను బ్రహ్మ్య శాస్త్రానికి యివ్వవలసిన పాత్రవాకి భావము రు 105-15-2 లకు యీ దావా దాఖలుచేయబడినందున సదరు దావా ప్రతివాది ఆక్షేపణకు ది 14-7-27 వాయిదా అయ్యిన్నది. సదరు లేదిన నవకు కోర్టువారియందుల హాజరయి ఆక్షేపణ తెలుపుకొనని యెడల యీ దావా ప్రతివాదియొడ యక్కుపాట్ల దీక్ష చేయబడును.

లక్కరాజు సంగమేశ్వరరావు
వాదితరపు పేరేలు.

తెనాలి డి॥ము॥ కోర్టులో

Guntur P. D. M. C. Os 17/26 Ep 103/27

వాది:—అన్నవరపు వెంకటప్పయ్య.

ప్రతివాది:—నారామంచి అబ్దుల్లా అనే వెంకటప్పయ్య కొడుకు కామేశ్వరరావు.

ఈ నంబరులో ప్రతివాదికి నేలు నోటీసులు ఎన్ని పత్రాలయములు చేయించినన, సదరు నోటీసులు పుచ్చుకొనండున తిరిగి ప్రతివాదికి నేలు నోటీసులు వగైరా నిబ్బతం 22-7-27 లేదీ వాయిదావేసివారుగాన సదరు లేదీ పుచ్చుకొనం 11 గంటలకు సదరు కోర్టువారియందులకు ప్రతివాది హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలెను. లేనియడల ప్రతివాదిని యక్కుపాట్ల చేసి అన్తిరి వేలంవేయించుట హాలముగా సామ్యు ఐనూలుచేసుకోబడునని తెలుపుకొనెడి.

వెంకటి నర్సనారాయణ
వాదితరపు పేరేలు.

కలరా భయములేదు!

భయములేదు!!

ఉత్తమ యోగ్యతాశ్రములను, బంగారు పతకములను పొందియున్న ఆయుర్వేదభూషణ

నోరి రామశాస్త్రిలవారి

విషూచి నివారిణి

అను ప్రశస్తమైక కలరామందు

యెల్లప్పుడు ప్రతియింటను ఉంచుకొనవలసిన దివ్యామృతము.

పెద్దలకును పసిబిల్లలకును వచ్చు అజీర్ణిభేదాలు, జిగురు విరేచనములు, వాంతిలకు నయితమున యోగ్యమును.

వేలకు వేలు సీసాలు/ఖర్చు అగుచున్నవి.

పెల సీసా 1-కి రు 1—4—0.

పోస్టేజి ప్రత్యేకము

నోరి రామశాస్త్రి

ఆయుర్వేద నిలయము

బెడవాడ.

మొదటిరకము సీమకమలములను అతి తక్కువ ధరలకు

నేరుగా తెప్పించునట్టివారైన

బాపా లాల్ ఆంధ్రు కో.

టోకు చిల్లర సీమకమలముల వర్తకులు

మేము వచ్చు, ప్రాతరకము వ్రజములు, అణిముత్యములు మొదలగువాటిని క్రయమునకు తీసుకొనెదనూ,
213 చైనాబజారు రోడ్డు, (పూల అంగడికి సమీపము) జి. టి. మద్రాసు.

అంతర్జాతీయ సహకారోద్యమోత్సవము

డా. శ్రీమతి ముత్తుమ్మమ్మగారి యుద్బోధము

వి. పి. హాలులో బహిరంగనభ

అంతర్జాతీయ సహకారోద్యమ పంచమ వార్షికోత్సవము చెన్ననగరమునందు వి. పి. హాలులో మొన్న శనివారము నా ఉపరిమితోత్సాహముతో జరుపబడెను. చెన్నపురి కాసన ఫణిపాపయ్యశ్రులారకు డాక్టరు శ్రీమతి ముత్తుమ్మమ్మగారిభృతృత వహించిరి. సహకార సంఘ సభ్యులును అభిమానులను జెండాలను గరించి, కీర్తనలు పాడుకొనుచు లోనున్న స్వరనుండి బయలుదేరి యూరేళు వి. పి. హాలువద్దకు వచ్చిరి. వి. పి. హాలునకు కేరగనే వారందరికిని అల్పాహారములు పంచి పెట్టి బడెను. పిమ్మట భగవత్పాఠశాలలో సభాపాఠశాలయ్యెను.

ది. బ.గో. వారాయణస్వామిచెట్టిగారు సభ్యులకాహ్వాన మొనగను, సహకారమునలన అనేక సమస్యలు సులభముగ పరిష్కరింపబడునని నువేరిరి. అన్ని యుపాయములును విఫలమైనపుడుగూడ సహకారము కార్యచాక్రము గాగలదు ఈ యుద్యమమున వ్యభేదములేదు. కులభేదములేదు మతభేదములేదు. అందును కలసి పాల్గొనవచ్చును. ఈ యుద్యమమున ప్రవేశించి ప్రతివారును తమ శక్తికొలది మానవసౌఖ్యమునకు తోడ్పడవచ్చును. సహకారోద్యమ మితరదేశములందు ఋగ్రస్తులుగనన్న ప్రజల నప్పులవారిబారిదంకి రక్షించి కా తి నొపగను. మనదేశముగూడ సహకారోద్యమము ప్రజల కన్ని విధములుగను తోడ్పడి దేశపరిశ్రమల పునః ప్రతిష్ఠ గావించి దేశమును వస్తు సుపవలతో తుల్యుగ జేయుగాక.

శ్రీమతి ముత్తుమ్మమ్మగారు

సభావారోధికతై శ్రీమతి ముత్తుమ్మమ్మగారు అభ్యుత్తత వహించుచు, అంతఃకలరాములతో జీకాకునందియున్న భారతదేశమున కీ సహకారోద్యమము వరప్రసాదమునందినని నుడివిరి. ఈ అంతఃకలరాములు ప్రజల నిరాశావసుల జేయుచున్నవి. ఇక భారతదేశమునకు నిమ్మకైలేదాయని నిస్పృహులుగజేయుచున్నవి. ఈ సమస్యలలో సహకారోద్యమము భారతీయులను మంచిచెరువును అన్ని కలములవారును మతములవారును ఈ యుద్యమమున తమ విభేదముల మరచి అన్యోన్యభావముతో పనిచేయువచ్చును తామందర మొకరినివారమనియు తమ కష్టపట్టములన్నియునొకచేననియు వారికప్పుడు బాగుగ దెలిసినవచ్చును తివరింతివేత మలములమాకును మృత్యువారి బతుకున్న తను సోమవలన తరణోపాయమును గన్పించినవారయ్యెదరు. ఈ యుద్యమము ఇప్పుడు మంచి తెరుణమున వచ్చెను. ఇతర దేశములు సహకారోద్యమమును తమ దేశములలో చాల వ్యాప్తికి దెచ్చి అంతర్జాతీయ సహకారముకొరకు సంఘములను సభలను మహాసభలను ఏర్పరచుచున్నవి. మనదేశమునం దింకను ఈ యుద్యమమును సరిగ వ్యాప్తికి దేశపోవు విచారకరము. నాకులము, మామతము అను భావములేవప్ప తామందరము భారతసంకీర్తివారము బాతీయభావము మనదేశమున కూన్యముగ నున్నది మన పరిశ్రమలు వాణిజ్యము దినదినము కృశించి పోవుచున్నది. ఇతర దేశములలో సహకారోద్యమము సాధించి అగ్రముగ నొక్కిమారుపరికింపుకు ఇంగ్లండుదేశములో సహకారమును వాణిజ్యమును, పరిశ్రమలం నెలల విజృంభింప

జేసినో ఇందుక కనుగొనుడు. ఆ దేశముల భాగ్యసంపదల కీసహకారోద్యమమే కారణము. ప్రకృతిసిద్ధముగ భారతభూమి అపారకరుణాసముద్ర. ఎక్కువ శ్రమలేకయే ఏమడిగినది యిచ్చును. అయినప్పటికి నది భారతీయులు యూరపియుల కడు దారిద్ర్యస్థితియందున్నారు. ఈ తరుణము నుపయోగించుకొని, విద్యావంతులగా ప్రతివారును తమ సోమరప్రజలకు సహకారోద్యమ మహాత్మ్యమును బోధించి దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుదురుగాక.

సానుభూతి సందేశములు

తాము రాజాలక ఉత్సవమునెడల సానుభూతిని దెలుపుచు జయప్రసముగ జరుగులెనని ఆశించుచు అభిమానులు వ్రాసిన జాబులు పిమ్మట చదువబడెను. గవర్నరుగారు “ఈ అంతర్జాతీయోత్సవము ప్రపంచమంతటను విరివిగనల్లుకొని పోవుగాక” అని ఆశించుచు వ్రాసిరి.

పిమ్మట రా. సా. టి. కె. హనుమంతరావు, సుబ్బరామయ్యరు, డాక్టరు ఎస్. నుందరం, హ్యూబర్డుగార్లు సహకారోద్యమమును గురించి యుపన్యసించిరి. అభ్యుత్థురారీసభకు ముగించుచు నుపన్యసించిన పిదప “రామకృష్ణాశ్రమ” విద్యార్థులు నందచరిత్రను వాటకమాడిరి.

ఆంధ్ర గీర్వాణ విద్యాపీఠము
కొవ్వూరు

1. ఈ విద్యాలయము ది 20-6-27 లేదని తెరువబడినది. శిరోమణి, విద్యాలయ పత్రములో నుత్తీర్ణులయిన విద్యార్థులు వెంటనేవచ్చి ఫెరలుక్లాసులలో చేరవలెను. యంట్రియస్ పరీక్షలో నుత్తీర్ణులయిన విద్యార్థులు కూడ ఫలితములు తెలిసిన వెంటనే వచ్చి విద్యార్థి, శిరోమణి తరగతులలో చేరవలయును.

2. అర్హులైన విద్యార్థులను 7 మొదలు 10 రూపాయలవఱకు స్కాలరు పిష్కంబులవహననిన్ని, అట్టి దరఖాస్తులు 10-7-27 లోపున తమ అఫీసుకు పంపవలయుననిన్ని, ఆ పిమ్మట పంపే దరఖాస్తులు మంజూరు కాబడవనిన్ని, సంస్కృత పాఠశాలల మాపరెంటుగారు నెంబరున సర్క్యులరు పంపివారు.

కనుక నుత్తీర్ణులయిన విద్యార్థులందరు జూలై 8 లేదలోగా వచ్చి చేరనియెడల కాలేజీలో చేర్చుకొనవలదు. స్కాలరు పిష్కంబులను సొందజాలరు!

ఆంధ్ర గీర్ విద్యాలయం } చందలవాడ గోపీరాధం
కొవ్వూరు : 29-6-27 } హాసరీ ప్రసిద్ధిపాలు & సెక్రటరీ

బాపట్ల సబార్డినేట్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 51/1926

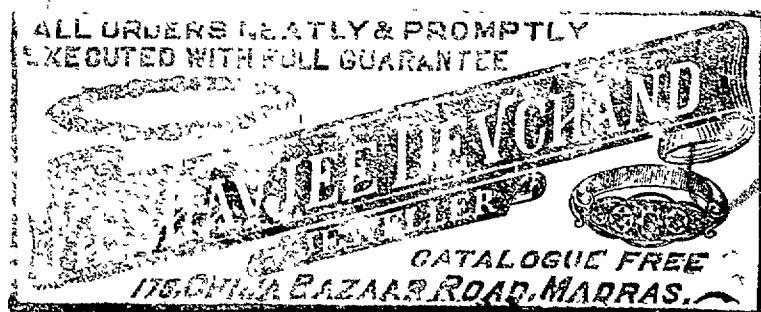
పెటిషనరు (ముగ్ధుడు):—సత్యేశ్వరము అరుణాచలంగారి కొమారుడు వేటట్లకృష్ణయ్య, బ్రాహ్మణులం భూస్వామి, నెల్లూరు, తపల్లె తాలూకా.

కొంటురు పెటిషనరు (ముగ్ధుడు):—గుంపామకృష్ణయ్య మరణించెను.

పైన తెలుపబడిన పెటిషనుదారుడు 1920 సం॥ 5 న ఆన్యులీవి 80 వ సెక్షను ననుసరించి ఈకోర్టువారిచే 24-6-1921 లేదిన బారిచేయబడిన ఉత్తరువునుసరించి ఇకసాలెస్టుగా తీర్పారించబడియున్నాడు. ఋణదాతలు వారి హక్కులకు గుంటూరు అఫీషియల్ రిజియరారి యెదుట రుజువుపరచుకొనవలెను.

విడుదలకాలము 24-6-27 లేదినండి ఒక సంతకము పరచుకును.

సబార్డినేట్ జడ్జికోర్టు } ఏ. ఎస్. కృష్ణసామయ్యర్
బాపట్ల 1-7-1927 } ప్రిన్సిపల్ సబార్డినేట్ జడ్జి

కేశవజీ
దేవ్ చంద్
నగలకర్తకులు, చైనా
బజారు రోడ్డు మద్రాసు

దర్శన నారాయణ

శ్రీమద్భక్త

కర్దమను ప్రోత్సహించుట యనిన, “దర్శన నారాయణ” నేవయే యని, నిన్నటిదినము బెంగళూరులో ప్రారంభమయిన కర్దమ ప్రదర్శనమందు గాంధీమహాత్ముడు పలికెను. మానవజాతి యభివృద్ధికి, దీనిలయందు సర్వకాలములందును నిలిచి యుండెడి శ్రీమన్నారాయణుని సేవించుటకన్నను ఉత్కృష్టకార్య మేది గలదు? కర్దమ సమాఖ్య విషయమై బాగుగ యోచించియే సహాయము జేయవలయునని మహాత్ముడు ప్రజలను హేతుకొనుచున్నాడు. కేవలము తన నిమిత్తము కర్దమను స్వీకరింపుమని, మహాత్ముడయినను కోరుటలేదు. కర్దమ ప్రదర్శన మిట్టి విశ్వాసమును బుట్టించుటకే ఏర్పాటు చేయబడినది. కర్దమ నిమిత్త మిచ్చెడి ప్రతికానీయు, కొనబడెడి ప్రతిగజము గుడ్డయు, నోరులేని కృశీభూతులగు కోట్లకొలది ప్రజలపట్ల సానుభూతి జూపునని, మహాత్ముడు దెలిపినవాక్యములు అమూల్యములు. జనసామాన్యోద్ధరణవలనగాని దేశమునిజముగ బాగుపడదు. మహాత్ముడు ప్రజలకేది కనీసముగ నావశ్యకమో దానిని కనుగొనెను. కృషివలుల రాబడికి కొలదిగ నయినను సాయపడ గలుగునది రాటమే యని కనిపెట్టెను. అన్నిరకములవారును సులభముగ చేపట్టగలిగినది రాటముదప్ప వేరుగాదు. దీనికిఖర్చు విశేషముగలేదు. దూరమునుండి యంత్రములను దెప్పింపబనిలేదు. ఇయ్యది ప్రతిగ్రామమునందును వడంగులు చేయదగిన పనిముట్టేగాని వేరుగాదు.

ఇట్టిరాటమే, దర్శితులపాలిటికల్పితమయినది. దుఃఖమును పోగొట్టుటకు చక్రమయినది. రాటపు సౌలభ్యము విద్యాధికుల మనముల సంతగనాకర్షింపలేదు. దీనికి సంబంధించిన గొప్ప ఆర్థికసిద్ధాంతము తెల్పియులేవు. ఇందుకొరకు, ఉద్దీర్ఘముల చదువ సవనరము లేదు. ఆర్థికపండితులయొద్దకు బోయి నేర్చికొన నక్కరలేదు. అందుచే రాటముపట్ల విద్యాధికులలో సంతక లక్ష్యము గలుగలేదు. అయినను, క్రమక్రమముగ రాటము ఎల్లరదృష్టి నాకర్షించుచున్నది. ప్రభుత్వదృష్టినిగూడ సరికట్టుచున్నది. స్వదేశసంస్థానములు రాటము నాదరించుచున్నవి. రాటమనిన మంజీపడెడి జిప్సి సుక్షముగూడ, దానినే శరణ్యముగ గైకొనవలసి వచ్చినది. రాటముపట్ల అభిమానము జూపనివారు, దేశములో పలుకుబడిని కోల్పోవుస్థితి లభించినది. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల గ్రామ పునర్నిర్మాణము నిమిత్తము ఎన్నియో విధానములను తయారుజేయుచున్నను, అవి యింకను అంబరపిణి నే నిలిచియున్నవి. భరాతిలమున కింకను దిగలేదు. రాట మటులగాక 1920 సంవత్సరమునుండియు అవిచ్ఛిన్నముగ దిరుగుచు

న్నది. గ్రామజనుల కనేకుల కుపశాంతి నొసగుచున్నది. ఇతర చేతిపరిశ్రమలను పునరుద్ధరించుచున్నది. అస్పృశ్యతానివారణకు తోడ్పడుచున్నది. విదేశ వస్తుబహిష్కారావశ్యకతను చాటుచున్నది. ఇతరవిషయములం దెట్టిభేదాభిప్రాయము లున్నను, కర్దమ విషయమయి అభిప్రాయభేదములు గనుపించవు.

కర్దమపట్ల పూర్వాభిప్రాయ మేమాత్రము మాతని సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారిని బోలువారింకను లేకపోలేదు. కాని, ఇట్టివారు సామాన్య సూత్రమునకు మినహాయింపుగ గనుపించుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతర సభాధ్యక్షు లగు యస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు సూచించినటుల కర్దమపట్ల జూపెడి అభిమానము కార్యరూపము దాల్పవలయును. ప్రతివారును వడుకకున్న మానె, కర్దమ నయినను దీక్షగ ధరింపవలయును. అప్పుడు గాని ప్రజాశక్తి విస్తరింపదు. అప్పుడు గాని గ్రామములు నూతనాకారము దాల్పును. రాజకీయ పరిస్థితులు నిరుత్సాహముగ గన్పట్టినను, కర్దమ మండగించినటుల గనుపించినను, నెమ్మదిగ పని జరుగుచున్నదని, మహాత్ముడు దెలిపిన యంకెల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. 1926 సంవత్సరమునందు మాత్రమే యిరువదిమూడు లక్షల రూపాయల కర్దమ తయారయ్యె ననియు, ఇరువది యెనిమిది లక్షల రూపాయల సరకు ఖర్చుపడెననియు, తంతు కారకసంఘమువారు పదునెనిమిది లక్షలపెట్టుబడి పెట్టెననియు, ఏబదివేలమంది నూలువడుకువారు 1926 సంవత్సరమున పాటుబడిరనియు, గ్రహించుచో, నిది సామాన్యకార్యము గాదని సులభముగ గ్రహింపవచ్చును. అంతకుపూర్వము వేరొక రాబడి లేనివారే యీ పనికి బూనుకొనిరి. వీరికి గిట్టెడి కూలీ తక్కువయినను, ఏబదివేలమంది శ్రీ లీ పనికి యైక్యతగలిగి దూరమునుండి వచ్చి ఏకుల గొనిపోవుట జూడ, ప్రజలెంతటిదుర్భరస్థితిలో నున్నారో గనుగొనవచ్చును.

గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, మనకు అత్యల్పమని తోచెడి కూలీ, ఒక్కపూట కయినను తిండిలేని వారి కధికముగ తోచును. నూలు వడుకుట వృద్ధిజెందుకొలదియు నేత నేయువారలు, రంగులపనివారు, ఏకులదీయువారు, మున్నగువారెందరో బయలుదేరి జీవయాత్ర గడుపుకొనుచున్నారు. నూలువడుకువారిలో నేమి, తదితరులలో నేమి అన్నివర్ణములవారును, అన్ని మతముల వారును గలరట. నిమ్నజాతులవారుగూడ గలరు. గొప్పహోదాలో నున్నవారు కొందరు తమవృత్తులను వదలి ఖాదీపనిజేయుచున్నారు. బీదలకును మోటువారలకును అక్కరకువచ్చు వస్త్రములే గాక, నాజాకువంతులకును ధనవంతులకును గూడ బనికేవచ్చువస్త్రములు తయారగుచున్నవి. అభిమానమున్నచో, తిరిగి డక్కా సెల్లాలు తయారగుచో, వింత యుండదు. ప్రస్తుతసమయమున తయారగు కర్దమ, విదేశవస్త్ర మహర్ణవమున కేమూలకును బనికేరాదు. అయినను విదేశవస్త్రబహిష్కారము వలన, అత్యంతప్రయోజనము గలదని రాజకీయ నాయకు లంగీకరించుచున్నారు. అట్టితరి, బీదలకొరకు గాకున్న, సత్వర స్వాతంత్ర్యసిద్ధికొరకయినను, బహిష్కారమును భూర్జిచేయుట యవస

రముగద. తీరుబడికలవా రెల్లరును రాటపు సందేశమును గ్రామములలో వ్యాపింపజేసి, కర్దమధారణ దీక్షను గైకొనుచో, అనతికాలములో కర్దమవ్యాప్తి సుసాధ్యమగును. దృఢసంకల్పమున్నచో, కార్యము తప్పక గట్టెక్కును. గాంధీమహాత్ముడు దుర్బలదేహుడయ్యి, కర్దమకొరకు పర్యటనము సమచిత్త్యమై యున్నది. కర్దమ నెల్లరును ధరింపవలయునని గోరెను. శాసనసభలలో నేవిధమున సంచరించినను, వెలుపల ప్రజల నిర్మాణశక్తిని పెంపుజేసినగాని ప్రయోజనము లేదని, సువిదిత మగుచున్నది. ప్రజాశక్తి విస్తృతంబైనంతవరకు, శాసనసభల తీర్మానములు నిరుపయోగ మగుట సహజము. అందుచే రాజకీయముగ నేమార్గము నవలంబించువారయినను, ప్రజాశక్తిని బలపరచుట యత్యంతావశ్యకమని గ్రహించి, తదర్థమై చేతులగలిపి కృషివలువుట వివేకము.

గాంధీమహాత్ముని సందేశము సఫలమగుగాక!

హిందూమహమ్మదీయసమస్య

డిల్లీ తీర్మానములను అఖిలభారత కాంగ్రెసు సమావేశము వారంగీకరించినను, పరిస్థితు లింకను చక్కబడనందుల కెంతయు విచారమగుచున్నది. ఏకొలదిభేదము గనుపించినను, చిన్న మొదలు పెద్దవరకు ఆగ్రహపూరితులగుట తటస్థించుచున్నది. మతమునకు భంగము కలిగెనని ఇరుపక్షములవారు ను కేకలిపట, మామూలయినది. “రంగీలారనూత్” కేసులో ముద్దయియు గు హిందువును వదలిపెట్టి నందుకు మహమ్మదీయు లాగ్రహపూరితులగుటయ గాక, న్యాయాధిపతినిగూడ రాజీనామా నీయవలెనని పట్టుబట్టుచున్నారు. మహమ్మదీయుల పక్షము వహించిన పంజాబు గవర్నరుగారి వైఖరిని హిందువులు నిరసించుచున్నారు. ఈరీతిని సాంఘిక వివాదములు పెచ్చుపెరుగు చున్నవి. అయినను, కొంత అనుకూలపరిణామము గనుపట్టుచునే యున్నది. సుప్రసిద్ధులగు హాకీ అజ్మల్ ఖానుగారు పంజాబ్ ఎకమత్యసందేశము జూచిన, కొందరయం దయినను సద్బీజములు నాటుకొనియున్న పని తేటపడును. జూను మాసపు “ఇండియను రివ్యూ” పత్రికలో, సర్ మహమ్మదుషాఫీగారు హిందూమహమ్మదీయ కలహముల గూర్చి వ్యాసమును వ్రాయుచు సాంఘిక ద్వేషమును రూపు మాపవలయునని సూచించిరి. ఇంతకు పూర్వము హిందూమహమ్మదీయకలహము లత్యల్పముగ నుండెడివి. నేడవి ఘోరరూపము దాల్చుచున్నవి. వివేకము దొలగి పోవుచున్నది. 1921 సంవత్సరము ఆఖరువరకు హిందూ మ హ మ్మ దీ య స ఖ్య ము కాంగ్రెసు ఉద్యమమున కు అలంకార మై విలసిల్లెనని, షాఫీగా రంగీకరించుచున్నారు. గాంధీ మ హాత్ముని నిర్బంధమునకు బిమ్మట, హిందూమహమ్మదీయసఖ్యము దొలగి, వైషమ్యము మైకవచ్చెను. షాఫీగారు, మహమ్మదీయులకన్నను హిందువులనే అధికముగ దూరినను, వీరిలోనవరిని సమర్థింపవీలు లేదు. షాఫీగారు సూచించిన ప్రతిక్రియ మాత్రము యోగ్యముగనున్నది. ముస్లీముగ హృదయము లందు మూర్ఖుగలిగినగాని, సఖ్యప్రపర్యము సాధ్య

పడదని వీరు చాటుచున్నారు. ఇందునిమిత్తము దేశ భక్తిని అన్ని సంఘములవారును బలపరుపవలెను. శండితమదనమోహన మాలవ్యాగారుగూడ ఈ సత్యమునే వివరించిరి. భారతమాతృతనయులమని గ్రహించి, తాము సోదరుల మని యీ సంఘముల వారును భావించినగాని, దేశసేవకు గడంగజాలరు. ఒకరిజేమము ఇంకొకరి జేమమునకు ప్రతిబంధకము, ఒకరిలాభ మింకొకరిలాభమునకు ప్రతిబంధకమనియు, భావించునంతవరకు ప్రస్తుత ప్రైవేటు స్యము తొలగజాలదు. స్వరాజ్యమును ఒక్క హిందువులుగాని, ఒక్క మహమ్మదీయులుగాని సంపాదించుటగాని, కాపాడుకొనుటగాని యసంభవము. ఇరు సంఘములవారును దేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి వనాడు కలసి కృషిచేయుదురో, ఆనాడే స్వరాజ్యము లభించుట నిశ్చయము. 1920, 21 సంవత్సరములలో అన్ని సంఘముల వారును సోదరప్రేమను జూపి జనిచేయుటచేతనే, స్వరాజ్యము చూపుమేరలో నున్నటుల దోచెను. అధికారవర్గమువారు సయితము నిర్విణ్ణహృదయులైరి. ప్రధానసంఘములు పోరాడుకొన నారంభింపగనే, స్వరాజ్య మదృశ్యమయ్యెను. పోరాధీనత ఎప్పటియట్లుల ప్రత్యక్ష మయ్యెను. మహమ్మదు షాహీగారు సూచించినట్లు, మతము స్వేచ్ఛిత విశ్వాసమునకు సంబంధించినది. మతసిద్ధాంతములు భగవత్సన్నిధ్యము జేరుటకు హామీలుగాని, రాజకీయ విభేదములకు బనికవచ్చునవిగావు. మతము, శాంతశమదమాదులను పెంపుజేయునదిగ నుండవలయునుగాని, వానిని హుళిచేయునదిగ నుండగూడదు. మతమును వైషమ్యాభివృద్ధి కుపయోగించువా రెల్లరును, దేశము సభోగితికి దెచ్చుచున్నారు. ఈ సంగతిని గ్రహించుచో, కలహములకు గడంగజాలరు. దేశరక్షణ నిమిత్తము ఢిల్లీ తీర్మానముల నెల్లరును అంగీకరించి, వాని ననుసరించి దెచ్చుట యావశ్యకము. రాబోవు బాంబాయిశాసనసభలో ఢిల్లీ తీర్మానముల సంగీకరింప గోరుచు, రా. బ. కలేగారొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించెద రని తెలియుచున్నది. శాసనసభాధ్యక్షు లీ తీర్మానమును చర్చించుట కనుమతినిచ్చిరి. బాంబాయిశాసనసభవారు సఖ్యసూచనల సంగీకరించుచో, ఇతర శాసనసభలకు మార్గము జూపగలరు. ఈ సమయమున అంతఃసఖ్యమునకు యి పాటుబడువా రెల్లరును ధన్యులు.

జన్మినుపక్షము: కాంగ్రెసు

కొండను త్రవ్వె ఎలుకను బట్టినచందాన, అవ సర బ్రాహ్మణేతర సమావేశము పరిణమించెను. కాంగ్రెసులోగాని మరియేయితర ప్రతిపక్షంలోగాని జేరదలచినవారు చేరవచ్చునని, యీ సమావేశమువారు తీర్మానించిరి. ఇందుకు ప్రత్యేక తీర్మాన మేల యవసరమో తెలియదు. ఇప్పటికయినను జన్మినుపక్ష సభ్యులు ఇతర పంథలలో జేరుట కెట్టినిరోధము గనుపించదు. విధి లేనపుడు, వీలునుబట్టి కొండ రొకసభలోను మరి కొండ రింకొకసభలోను జేరవచ్చును. కాని ఏదియో యొకతీర్మానము గావించుట ముఖ్యమని సమావేశమువారు రిటుల తీర్మానించియున్నారు. ఈ తీర్మానము సవకాశముగ గైకొని, అఖిలభారత ప్రసిద్ధి

లేక గుండుచున్న జన్మిను పక్షనాయకులు కొందరు కాంగ్రెసులో జేరవచ్చును. తాము ద్వేషించెడి కాంగ్రెసు ప్రముఖులను స్థానభ్రష్టుల జేయ బ్రయత్నింపవచ్చును. జన్మిను నాయకు లేయుద్దేశ్యముతో కాంగ్రెసులో జేరనెంచినను, కాంగ్రెసు వీరి నాహ్వానింపకమానదు. కాంగ్రెసు క్రీమనందు, సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి కొక్కరికి మాత్రము ఆక్షేపణ గనుపించెను గాని, యితరులెవరికిని గనుపించదు. అందుచే, ఎవ్వరయినను కాంగ్రెసు క్రీమపై సంతకముజేసి, సభ్యులుగ జేరుట కభ్యంతర ముండదు. ఇటీవలనే కారాగృహవిముక్తులయిన ఖరకోసింగు గారు ముచ్చటించుచు ప్రతివారును కాంగ్రెసులో జేరి దానిని బలపరుపవలయు నని కోరిరి. ఏ సంఘమయినను కాంగ్రెసు వెలుపలనుండి బనిచేయుట కన్నను, కాంగ్రెసులో జేరి బనిచేయుచో బలమును సంపాదించుట తథ్యము. కాంగ్రెసు నాయకులను నిరంతరము దూషించుచు, అధికారవర్గపులండజేరి ముక్తిని సాధింపదలచిన జన్మినుపక్షముగూడ తనలో పము నిపుడు గ్రహింపవలసినదెచ్చును. కాంగ్రెసే శరణ్యమని యంగీకరింపక తప్పదయ్యెను. కాంగ్రెసులో నొకమారు జేరిన పిమ్మట, ఎట్టి ప్రత్యేకసాంఘికవాది యయినను, జాతీయవాది యగుట సహజము. తన ప్రతిపక్షులను గూడ కాంగ్రెసుసభ తననంక కాకర్చించుకొనుచున్నది. కాంగ్రెసు సేవచేతనే, భారతీయులు రాజకీయ మోక్షమును సంపాదించగలరు. ప్రస్తుతపు గవర్నరు గారిపట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును సూచించుచు, కోయంబుత్తూరు సమావేశము తీర్మానించుటయ గాక, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము లభించువరకు, జన్మినుపక్షసభ్యులు. ముత్రిపదవులను స్వీకరింపవలదని తీర్మానించెను. ఈ తీర్మానమునకు జన్మిను ప్రముఖులు కట్టుపడి యుందురా? కట్టుపడియుండు నెడల, ప్రభుత్వమువారొక్కసంగతిని గ్రహింపవలసినదెచ్చును. ప్రస్తుతసంస్కరణములతో గాని, స్వల్పపు మార్పులతోగాని, ఏ పక్షమువారును సంతృప్తి జెందరనియు, స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు ప్రజలకు తృప్తిగలుగదనియు, స్పష్టముగాక మానదు. ముత్రిపదవులను స్వీకరింపక స్వరాజ్య పక్షమువారు బాధ్యతలేకుండ ప్రవర్తించిరిని, సర్ కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారి రిటీవల నిరసించిరి. కోయంబుత్తూరుసమావేశతీర్మానమునకు ఏ రేముదురు? జన్మిను పక్షమువారిని గూడ యిట్టి తరగతిలోనే చేర్చెదరా? స్వాతంత్ర్యము లభించువరకు స్వల్ప సంస్కరణములతో నాటలాడుకొనుట నిరుపయోగము. స్వరాజ్యపక్షమువారు రహించించిన మార్గమే యుత్కృష్టమయినదని, కోయంబుత్తూరు సమావేశము గూడ రుజువుచేయుచున్నది.

ఏనుగు: ముత్యములు

మంచిజాతి యేనుగుల శిరమునందు ముత్యములుండు నని సంస్కృతకావ్యములందు తరుచుగ వినుచుందుము. కాని యీసంగతి కనీశ్వరుని చమత్కారమని, యీకాలపువారు తలచుచున్నారు. దంతములుండు సొరంగములలో ముత్యములుండునని వర్తకులు కొండ రిటీవల కనిపెట్టినటుల కొలంబోనుండి వార్త యరుదెంచుచున్నది. ఉత్తమజాతి

గజములదంతములలోగాని, యిట్టి ముత్యములుదొరకవట. ఈవార్త నిజమగుచో, ఇప్పటికికను దెలియని విషయములు ప్రాచీన కాలమున కనుకొనబడెనని, విదిత మగును. ఇటులనే బంగారము చేయుటను సాధ్యమని, ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞు లిపుడు అంగీకరించుచున్నారు. లోహము లొకదానినుండి యింకొకదానిలోనికి మారవను సమ్యకము తొలగిపోవుచున్నది. వాయు విమానములు, విద్యుచ్ఛక్తి, మున్నగువింతలు ప్రాచీను లెరుగుదు రనుటకు నిదర్శనములుగలవు. అప్పటివిమానము లెటుల నడచెడివో తెలియదు గాని, విమానోపయోగము సర్వసామాన్యముగ నుండెననియు, మేఘ నాధుడు మేఘముల చాటున నుండి యుద్ధము సలిపెడివాడనియు, జెప్పబడెను. నేడు నృత్యములుగూడ బాధననుభవించునని కనుగొనిరి. కాని, యీసంగతిని పూర్వ విదివరకే చెప్పటయగాక, పిపీలికాది బ్రహ్మచర్యంతము సర్వమును బ్రహ్మచయమే యని చాటిరి. ఇట్టిసందర్భములలో ప్రాత, క్రొత్త యను నవి తాత్కాలికభేదములేగాని, శాశ్వతము గావు. ప్రాతయే క్రొత్త యగుచున్నది. క్రొత్త ప్రాతగిల్లుచున్నది. అందుచే సత్య మేములనుండి వైకివచ్చినను, త్యజింపక, గ్రహించుట వినేకము. పరిణామము, వివర్తము ఎప్పుడును జరుగుచునేయుండును. భిన్నదృక్పథము బట్టి భిన్నాభిప్రాయము లెప్పటికప్పుడు వ్యాప్తిజెందుట సహజము.

కీ. కే. గంటి లక్ష్మీచరసింహంపంతులుగారు

గత మంగళవారమునాడు గంటి లక్ష్మీచర సింహంపంతులుగారు బాంబాయిలో చనిపోయిన రని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు కాకినాడవాస్తవ్యులు. సంఘ సంస్కర్తలు. వీరు బాంబాయిలో ఇంజనీరుగ బనిచేసి కీర్తిని సంపాదించిరి. ఇంప్రూవుమోటు బ్రుప్రసంను సభ్యులుగనుండి వీరు మిగుల శ్రద్ధతో పాటుబడుచుండిరి. వీరి రిటీవల విజయనగర సంస్థానపు దివానుగ నియమింపబడినటుల, వార్త బయలుదేరెను. కాని అది తుదకు నిరాధారమయ్యెను. వీరు అన్యరాష్ట్రపు యువతిని పరిణయమాడి, సంస్కారమును క్రియా రూపమున ఆచరించిరి. వీరు సరళహృదయు లనియు, దైవభక్తు లనియు, పేర్గాంచిరి. అన్యరాష్ట్రములందు ప్రసిద్ధిపడసి, ఆంధ్రదేశపు కీర్తిని విస్తరింపజేసినవారిలో వీరొకరు. వీరిమరణము ఆంధ్రులకు మిగుల చింత గలిగింపకమానదు. వీరి ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతిని ప్రసాదించుగాక!

కార్మిక పరిస్థితుల విచారణ

ఇటీవల చెలరేగిన కార్మికుల సమ్మెల మూలమున, కార్మికపరిస్థితులను విచారించుట కొక విచారణసంఘమును ప్రభుత్వమువారు రేపరచెదరని ప్రచురింపబడెను. కాని, ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమును మానుకొనినటుల, తెలియుచున్నది. యూరపియను కార్యనిర్వాహకసభ్యు లిందు కంగీకరింపలేదట. ఈవదంతి నిజమగుచో, కార్మికులలో కలిగిడి యసంతృప్తికి మేర యుండదు. చెన్నపురిలోని కార్మికపరిస్థితులు రానురాను విషమరూపము దాల్చుచున్నవి. వైదైచిహ్నుములను నణచివైచుటకు మాకుగ్గ, మూలకారణముల సరసి, వానిని నివారించుట ప్రభుత్వధర్మమై యుండును. కార్మికులు కొండంతయాక బెట్టుకొని యున్నపుడు ప్రభుత్వమువారు విచారణప్రయత్నమును మాగినచేట మిగుల శోచనీయము.

జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేర నిశ్చయించుట

మద్రాసు గవర్నరుగారివై విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానము

“రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడునంతవరకు జస్తిసుపక్షమువారు ఉద్యోగముల నంగీకరింపరు”

కోయంబూత్తూరు బ్రాహ్మణేతర మహాసభ-సంపూర్ణవివరములు

కోయంబూత్తూరు, జూలై 2:—బ్రాహ్మణేతర మహాసభ అధ్యక్షులగు డి|| బి|| కుమారస్వామిరెడ్డిగారు, ఇతర బ్రాహ్మణేతర నాయకులు గొప్ప ఉత్సాహంతో సగంపు కిక్కులు యందంతయు ఊరేగింపబడిరి. మార్గమధ్యమున పలువురు రెడ్డిగారిని పానగలురాజుగారిని పుష్పమాలలంకకులు గావించిరి. నగరమునందు స్వాగతసూచక మగు తోకామలు ఆస్పీలు కట్ట బడియుండెను. ఊరేంపు ముగిసినపిమ్మట నాయకులు ప్రతినిధులు వెరైటి భవనమున సమావేశమైరి అధ్యక్షుడు, పానగలు రాజుగారు, వరదరాజులునాయకుగారు సభలోనికి రాగానే సభవారు దీర్ఘ వార్తలను గావించిరి. ప్రేక్షకుల సంఖ్యయు ప్రతినిధుల సంఖ్యయు అత్యధికముగనుండెను.

ప్రధమమున బైప్రార్థన జరిగెను. పిమ్మట సభాసభాసభ్యులగు రత్న సభాపతి గౌడరు ప్రతినిధులకు స్వాగతమునిచ్చి ప్రస్తుతపరిస్థితులను గురించి కొంతకాలము మాట్లాడిరి. పిమ్మట మహాసభకు దిగానుబహదరు కుమారస్వామిరెడ్డిగారు అధ్యక్షతనపాలనయనని ఉపపాదించుచు పలువురు ఉపన్యసింపిరి. సభ్యులందరు కరతాళధ్వనులు గావించి రెడ్డిగారు అధ్యక్ష పీఠము నలంకరించి తన ఉపన్యాసము చేసిరి. (అధ్యక్షోపన్యాసము తనివారపు ప్రతినిధులందు ప్రకటింపబడెను.) ఉపన్యాసము ముగియగానే మహాసభ రేపటివరకు ఆపునలచేయబడెను.

విషయనిర్ణయసభ

సాయంకాలము విషయనిర్ణయసభ సమావేశమయ్యెను. ప్రతినిధులేకా కాంగ్రెసుపక్షమునకు చేరిన బ్రాహ్మణేతరుల మాడ చర్చయందు పాలుగైకొనిరి ప్రధమమున ఇండియా నం. 10 గవర్నరుగారిని పిలువనంపవలయునను తీర్మానము చర్చకు లేబడెనుగాని సభ్యులకొరకై మొదట కాంగ్రెసునందు చేరు విషయమునకు సంబంధించిన తీర్మానముపై చర్చజరుగవలయునని తీర్మానింపబడెను.

జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను

తీర్మానముపై చర్చ

జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను చేరవలయునను అను విషయమై 6 గంటలకాలము తీవ్రము చర్చ జరిగెను. కాని అత్యధికసంఖ్యాకముచే కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను తీర్మానము ఆమోదింపబడెను. ప్రేక్షకులమాడ కొందరుండుటచే సభయందు దుండ్రము అధికముగ ప్రబలెను. కొంతకాలమువరకు సభయందు చిట్టితీర్మానము ఆమోదింపబడునో ఊహించుటకు విలు లేకుండెను. కాని ఈతీర్మానమును ఖండించెనని ప్రకటించిన రామస్వామినాయకురంగారు తనపట్టుదలను వివరాదుటచే తీర్మానము అధికసంఖ్యాకముచే ఆమోదింపబడెను. చర్చ ముగియునప్పుడు మణ్సుగంజెట్టిగారినిగూడ ఉపన్యాసము ఈ అనుకూల పరిస్థితులనుగూడ కొంతవరకు కారణమని మాడ చెప్పవచ్చును. సమ్యక్తులు పుచ్చుకొను సమయమునకు తీర్మానముపట్ల వ్యతిరేకాభిప్రాయము గలవారు కొందరు సభను వదిలిపోయిరి. కాని వారు దాదాపు 10 మంది మాత్రమే యుండిరి. తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 18 మంది, ప్రతిపక్షముగ 15 మంది సమ్యక్తుల వొడగిరి.

చర్చ వివరములు

ఓ.టి. రాజుగారు ఈ తీర్మానముపాదించిరి. దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనుకు చేరినవారు కాంగ్రెసు సభ్యులగు చేరవచ్చునని తీర్మానము నూచించుచుండెను. జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయుననుటకు మాడకారణములు నూచింపబడెను. పక్షం స్వరాజ్య సలహాదనకు అన్ని పక్షములవాడును కలసి ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట అవసరము మొదటికారణముగ చెప్పబడెను. ప్రస్తుతము అభిలషారత రాజకీయసంస్థ పరిపాలనగ్రహణనందున్న కుట్రదారులు జస్తిసుపక్షమువారి ఉద్దేశములను అవ్యయమునకు అపార్థములను కల్పించుచుండుటచే జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరి ఈదుష్టప్రచారమును అంత మొందింపవలయునని నూచింపబడెను. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు క్రైస్తులకు ఫెడరేషను క్రైస్తులకు ఎట్టి వ్యత్యాసము లేనను జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరుట తప్పుకాదని మూడవకారణము లేబుపబడెను.

ఈకారణములు లేబువును జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునని పి.టి. రాజుగారు రుపన్యసింపిరి. దివాను బహదరు కృష్ణమనాయకురంగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు కాంగ్రెసునందు చేరటచే లాభముకన్న నష్టము ఎక్కువగ కలుగునని జస్తిసుపక్షమునకు మోసము కలుగునని నాయకుగారు భయపడిరి.

“బ్రాహ్మణులను బహిష్కరింపగూడదు”

చిత్తూరు వాస్తవ్యులగు వి. మునుస్వామినాయకుగారు ఆరవమున ఉపన్యసింపించుచు ఇందుల కలుగులాభనష్టములను వివరించి సాంఘికవిభేదములను ఆధారముగ గైకొని రాజకీయ పక్షముల నేర్పడనను గూడవనియు బ్రాహ్మణులను బహిష్కరించినంతకాలము చేతయుల పక్షమున మాట్లాడుటకు అర్హత ఏర్పడవనియు చెప్పిరి.

కల్వాయంపడం మొదలిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు దీర్ఘోపన్యాసము గావించిరి. కాంగ్రెసునందు చేరికొన్న బ్రాహ్మణేతరులకు విజయనగరము కలుగదనిరి. సాంఘికప్రాతినిధ్యవిధానము దేశాభివృద్ధికి లాభకరము కాదనిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు అభిలషారత రాజకీయ జీవితమున పాలుగైకొనక ప్రశ్నకముగ నుండుట సరికాదని చెప్పిరి.

ఇ. వి. రామస్వామి నాయకురంగారు జస్తిసుపక్షము ప్రశ్నకముగ నున్న, కొందరు కాంగ్రెసునందు చేరినను తప్పులేదనిరి. జె. యక. రామనాథుగారు తీర్మానమును తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి.

మణ్సుగంజెట్టిగారు

మణ్సుగంజెట్టిగారు తీర్మానముపై మాట్లాడుచు ఆక్షేపాల వాదములను తీవ్రముగ ఖండించిరి. సాంఘికప్రాతినిధ్య సూత్రమును కాంగ్రెసువారు అంగీకరించిరి. బ్రాహ్మణేతరులకు కొన్ని స్థానములను ప్రత్యేకింపవలయునని కోరుట అనవసరము. ఇంక ఉద్యోగముల విషయమున ప్రభుత్వమువారివో తగవులాడవలయుననియు అందుచే జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరుట అనవసరమనియు జెట్టిగారు చెప్పిరి.

తీర్మానముపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనవచ్చుటకై రాత్రి 10 గంటలయ్యెను. తీర్మానము అధికసంఖ్యాకముచే ఆమోదింపబడెను.

గవర్నరుగారివై విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము

కోయంబూత్తూరు జూలై 3:—నేటిదినము ఉదయము మధల విషయనిర్ణయసంఘము సమావేశమయ్యెను. వివాది మంత్రివర్గ మేర్పరచినందులకును మేలూరు ప్రెజిడెంట్ల విషయమై ప్రజలు గావించిన ఆక్షేపాలను పాటింపనందులకును గవర్నరుగారిని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పిలువనంపవలయునని ఒకతీర్మానము నూపాదించబడెను. ఈతీర్మానము ఆమోదింపవలయునని పలువురు తనాహము తూటిగాని ఈవిషయము ఉద్దేశము ప్రకటించుట ధర్మముకాదని బ్రాహ్మణేతరనాయకులు పానగలురాజుగారు పాత్రోగారు హితమునగు గవర్నరుగారిచే విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించుతీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మట రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము ఇవ్వబడునంతవరకు జస్తిసుపక్షమువారు మంత్రివర్గము నంగీకరింపగూడవని మరొకతీర్మానము ఆమోదింపబడెను.

మహాసభలో చర్చ

కోయంబూత్తూరు జూలై 3:—నేటిదినము మహాసభ డి||బి|| కుమారస్వామి రెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమయ్యెను. నిన్నటిదినము విషయనిర్ణయ సభయందు జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసునందు చేరవలయునను తీర్మానము ఆమోదింపబడినను ప్రతిపక్షులు తప్పిపడలేదు. ఈతీర్మానమును మహాసభయందు దోడగొట్టవలయునని యత్నించిరి. కాని రామస్వామి నాయకురంగారు నాయకత్వము వహింపనందున ప్రతిపక్షాభిప్రాయములవారికి బలములేక జె. యక. రామనాథుగారు ప్రతిపక్షాభిప్రాయముల నాయకులైరి. ఉదయముంతయు ఈవిషయమై మరలాడుచు జె. యక. రామనాథుగారు పి.టి. రాజుగారు తీర్మానముపాదించిరి. జస్తిసుపక్ష ప్రతిపక్షులు కాంగ్రెసునందు చేరుట నూతని ఇచ్చుటయేకాక దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనును బలపరచవలయునని తీర్మానము పరిపబడెను. రామస్వామిమొదలి మణ్సుగంజెట్టి వరదరాజులు

నాయకు రామస్వామి నాయకురంగారు తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి తీర్మానము అత్యధికసంఖ్యాకముచే ఆమోదింపబడెను.

గవర్నరుగారిపట్ల విశ్వాసరాహిత్యమును ప్రకటించుతీర్మానము రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము ఏర్పడునంతవరకు జస్తిసుపక్షమువారు మంత్రివర్గము నంగీకరింపగూడవను తీర్మానము మాడ మహాసభయందు దామోదింపబడెను. అంతటితోసభ రేపటిదినమువరకు ఆపునలచేయబడెను. రేపు సాంఘిక విషయములగురించి చర్చజరుగును.

తీర్మానమును అమలునందుచుట

కోయంబూత్తూరు, జూలై 4:—జస్తిసుపక్షము వారు కాంగ్రెసునందుచేరవలయునను తీర్మానమును అమలునందుచుటకై దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనువారు త్వరలోగట్టి ప్రయత్నములను జరిపెనని రూఢిగ తెలియుచున్నది. ప్రచారమునందు ప్రత్యేకముగ ఒకనిర్మాణము సామింపబడెను. ఇ. ఎ. రామస్వామి నాయకురంగారు ప్రచారపుకాఖన అధికారిగ నుండెదరు. ప్రతినిధియందును ఉపసంఘములేర్పడును. తగుధనము ప్రోగుచేయ ప్రయత్నములు జరుగును. కాంగ్రెసునందు దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనునందు విరివిగ సభ్యులను చేర్చ ప్రయత్నములు జరుగును. జస్తిసుపక్షపు నాయకులు త్వరలో కాంగ్రెసునందు చేరదని తెలియుచున్నది.

* బ్రాహ్మణేతర నాయకుల అభిప్రాయములు *

వి. చక్రెరెట్టిగారు

ప్రెస్ ప్రెసిడి వి. చక్రెరెట్టిగారిని సందర్శింప వాటికింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—బ్రాహ్మణేతర మహాసభయందీ తీర్మానము ఆమోదింపబడగానే జస్తిసుపక్షమువారిని అభినందించుచు మణ్సుగంజెట్టి, కల్వాయంపడం మొదలి, వరదరాజులునాయకు గార్లుపన్యసింపిరి. వీరందరు దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషనునందు చేరుటకంగీకరించిరి. బ్రాహ్మణేతరద్యువులు దేశములు కాంగ్రెసునందుచేరిన నే గాని సంపూర్ణముగ నెరవేరవని వీరుచెప్పిరి. ఈ సందర్భమునమున బ్రాహ్మణేతరనాయకులు మారదప్పిరి ప్రకటించుట దేశపుభాగ్యమని చెప్పవలయున్నది. ఈ తీర్మానమును అమలునందుచుటకు రామస్వామినాయకురంగారు నాయకత్వమున ఒక ప్రచారకసంఘము ఏర్పరచబడును.

రాబోవు కాంగ్రెసు

ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు పరిపాలనము నిర్వహించుచున్న వర్తమావారి అధిక్యత అంతమొంద వలయుననియు దక్షిణ ఇండియా బ్రాహ్మణేతరుల అభిప్రాయములు కాంగ్రెసునందు ప్రకటింపబడవలయుననియు దేశీయుల అభిప్రాయమై యున్నది. ప్రస్తుతము అధికారమునందున్న వారిని అధికారము నుండి తొలగించుటకై తీవ్రముగ ప్రచారము పలుపలసి యున్నది.

మంత్రి వర్గపులు

జస్తిసుపక్షమువారు అనునవ్యత్యము, అధికారము నందుండిరి. ప్రజాయత్రాఖలు పరిపాలనమునకు ప్రభుత్వయత్నకాఖలు పరిపాలనమునకు సంపూర్ణము అధిక మరచున్నదవియు ఇక ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము ననుసరించి పరిచేయుట అసాధ్యముననియు మడిమెరు కమిడివారికి జస్తిసుపక్షపు మంత్రులు స్పష్టముగ తెలిసిరి. మద్రాసునందలి స్వరాజ్య పక్షమువారు ఉద్యోగ కాంతాపరులై యుండ బ్రాహ్మణేతరులు ఉద్యోగముల నంగీకరింప గూడవని తీర్మానించుకొనుట గమనింపవలసిన విషయము

ఈవిధమున జస్తిసుపక్షపు చరిత్రయందు మాతన యుగము ప్రారంభమైనది. ఇందువల్ల బ్రాహ్మణేతరులను కాంగ్రెసునకు లాభము కలుగగలదు.

డి|| బి|| కృష్ణమనాయకురంగారిని సందర్శింప వారు ఈ విషయమై ఎట్టిఅభిప్రాయము ప్రకటింప జాలనునిరి. కాని యిష్టమున్నవారే కాంగ్రెసునందు చేరవచ్చునని తీర్మానింపబడి నందునను జస్తిసుపక్షమును బలపరచగ గట్టి ప్రయత్నములు జరుగుననియు తీర్మానింపబడుటచే తీర్మానముపట్ల నష్టము కలుగదని నాయకురంగారు చెప్పిరి. (ప్రెస్ ప్రెసు.)

గొప్ప ఉత్సాహము

కోయంబూత్తూరు జూలై 4:—బ్రాహ్మణేతర మహాసభ నేటిదినము ఉదయము సమావేశమై సాంఘిక విషయములను గురించి చర్చపలిపెను. ప్రతిపక్షులు సంఖ్య అల్పముగా నుండెను. నిన్నటిరాత్రి ఓ|| ఓ|| దాస్, నాయకు, త్యాగరాయ జెట్టిగార్లు నాయకులు గొప్ప వైభవంతో ఊరేగింపబడెను. ఊరేగింపులో దాదాపు 10 వేలమంది యుండిరి.

(ఆ. ప్రె.)

